

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 1 Φεβρουαρίου 2017
(OR. en)

Διοργανικός φάκελος:
2006/0036 (CNS)

8823/2/06
REV 2 EXT 1

AVIATION 66
RELEX 266
ALB 11
BIH 21
PECOS 22
COWEB 87
EEE 37
OC 316

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Θέμα: Απόφαση του Συμβουλίου και των αντιπροσώπων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συνελθόντων στα πλαίσια του Συμβουλίου σχετικά με την υπογραφή και την προσωρινή εφαρμογή της Πολυμερούς Συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της, της Δημοκρατίας της Αλβανίας, της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης, της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας, της Δημοκρατίας της Κροατίας, της Πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας, της Δημοκρατίας της Ισλανδίας, της Δημοκρατίας του Μαυροβουνίου, του Βασιλείου της Νορβηγίας, της Ρουμανίας, της Δημοκρατίας της Σερβίας και της Προσωρινής Διοίκησης των Ηνωμένων Εθνών στο Κοσσυφοπέδιο για τη δημιουργία Κοινού Ευρωπαϊκού Εναέριου Χώρου (KEEX)

ΠΟΛΥΜΕΡΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑ
ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ,
ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΑΛΒΑΝΙΑΣ, ΤΗΣ ΒΟΣΝΙΑΣ-ΕΡΖΕΓΟΒΙΝΗΣ,
ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ, ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΚΡΟΑΤΙΑΣ,
ΤΗΣ ΠΡΩΗΝ ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΒΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ,
ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΙΣΛΑΝΔΙΑΣ, ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΟΥ ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΥ,
ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΝΟΡΒΗΓΙΑΣ, ΤΗΣ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ,
ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΣΕΡΒΙΑΣ ΚΑΙ
ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΩΝ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΕΘΝΩΝ ΣΤΟ ΚΟΣΣΥΦΟΠΕΔΙΟ¹
ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΟΙΝΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΕΝΑΕΡΙΟΥ ΧΩΡΟΥ

---

¹ Κατ' εφαρμογή του Ψηφίσματος 1244 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών της 10ης Ιουνίου 1999.

ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΟΥ ΒΕΛΓΙΟΥ,

Η ΤΣΕΧΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,

ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΗΣ ΔΑΝΙΑΣ,

Η ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ,

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΕΣΘΟΝΙΑΣ,

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,

ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ,

Η ΓΑΛΛΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,

Η ΙΡΛΑΝΔΙΑ,

Η ΙΤΑΛΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,

Η ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΛΕΤΟΝΙΑΣ,

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΛΙΘΟΥΑΝΙΑΣ,

ΤΟ ΜΕΓΑ ΔΟΥΚΑΤΟ ΤΟΥ ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟΥ,

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ,

Η ΜΑΛΤΑ,

ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΩΝ ΚΑΤΩ ΧΩΡΩΝ,

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΙΑΣ,

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΩΝΙΑΣ,

Η ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΣΛΟΒΕΝΙΑΣ,

Η ΣΛΟΒΑΚΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΦΙΝΛΑΝΔΙΑΣ,

ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΗΣ ΣΟΥΗΔΙΑΣ,

ΤΟ ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΒΡΕΤΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΒΟΡΕΙΑΣ ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ,

εφεξής «τα κράτη μέλη της ΕΚ», και

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ, εφεξής «η Κοινότητα» ή «η Ευρωπαϊκή Κοινότητα», και

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΑΛΒΑΝΙΑΣ,

Η ΒΟΣΝΙΑ-ΕΡΖΕΓΟΒΙΝΗ,

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ,

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΚΡΟΑΤΙΑΣ,

Η ΠΡΩΗΝ ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΒΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ,

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΙΣΛΑΝΔΙΑΣ,

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΟΥ ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΥ,

ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΗΣ ΝΟΡΒΗΓΙΑΣ,

Η ΡΟΥΜΑΝΙΑ,

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΣΕΡΒΙΑΣ, και

Η ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΩΝ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΕΘΝΩΝ ΣΤΟ ΚΟΣΣΥΦΟΠΕΔΙΟ,

εφεξής συλλογικώς «τα συμβαλλόμενα μέρη»,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ τον ολοκληρωμένο χαρακτήρα της διεθνούς πολιτικής αεροπορίας και επιθυμώντας τη δημιουργία ενός κοινού ευρωπαϊκού εναέριου χώρου (KEEX) με βάση την αμοιβαία πρόσβαση στην αγορά αερομεταφορών των συμβαλλομένων μερών και την ελευθερία εγκατάστασης, με ισότιμους όρους ανταγωνισμού, και με τήρηση των ιδίων κανόνων – οι οποίοι περιλαμβάνουν τα πεδία της ασφάλειας πτήσεων, της ασφάλειας εδάφους, της διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας, της κοινωνικής εναρμόνισης και του περιβάλλοντος·

ΚΡΙΝΟΝΤΑΣ ότι οι κανόνες για τον KEEX θα ισχύουν σε πολυμερή βάση μέσα στον KEEX και ότι, επομένως, χρειάζεται να καθορισθούν ειδικοί κανόνες στο θέμα αυτό·

ΣΥΜΦΩΝΩΝΤΑΣ ότι είναι σκόπιμο να βασισθούν οι κανόνες του KEEX στη σχετική ισχύουσα νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, όπως ορίζει το Παράρτημα Ι της παρούσας Συμφωνίας, με την επιφύλαξη των κανόνων που περιέχει η Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας·

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι η πλήρης συμμόρφωση προς τους κανόνες KEEX επιτρέπει στα συμβαλλόμενα μέρη να αποκομίσουν οφέλη από τον KEEX και από την πρόσβαση στην αντίστοιχη αγορά·

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ότι η συμμόρφωση προς τους κανόνες KEEX, καθώς και η πλήρης πρόσβαση στην αγορά, δεν μπορούν να επιτευχθούν μονομιάς αλλά με μεταβατικά μέτρα με ειδικές ρυθμίσεις περιορισμένης διάρκειας·

ΤΟΝΙΖΟΝΤΑΣ ότι, με την επιφύλαξη μεταβατικών ρυθμίσεων όπου χρειάζεται, οι κανόνες για την πρόσβαση των αερομεταφορέων στην αγορά πρέπει να αποκλείουν περιορισμό των συχνοτήτων, της χωρητικότητας, των αεροπορικών διαδρομών, του τύπου αεροσκαφών ή παρεμφερείς περιορισμούς που βασίζονται σε διμερείς συμφωνίες ή ρυθμίσεις αερομεταφορών, και ότι δεν πρέπει να απαιτείται από τους αερομεταφορείς να συνάπτουν εμπορικές συμφωνίες ή παρεμφερείς ρυθμίσεις ως προϋπόθεση για την πρόσβασή τους στην αγορά·

ΤΟΝΙΖΟΝΤΑΣ ότι οι αερομεταφορείς πρέπει να υπόκεινται σε ισότιμη μεταχείριση όσον αφορά την πρόσβασή τους στις υποδομές αερομεταφορών, ειδικά όταν αυτές είναι περιορισμένες·

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ότι, για λόγους αρχής, οι συμφωνίες σύνδεσης μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους και ορισμένων άλλων συμβαλλομένων μερών προβλέπουν ότι, για να εξασφαλισθεί συντονισμένη ανάπτυξη και προοδευτική ελευθέρωση των μεταφορών μεταξύ των συμβαλλομένων μερών των συμφωνιών αυτών με βάση τις αμοιβαίες εμπορικές ανάγκες, οι όροι αμοιβαίας πρόσβασης στην αγορά αερομεταφορών πρέπει να καθορισθούν με ειδικές συμφωνίες·

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την επιθυμία κάθε συνδεδεμένου μέρους να καταστήσει τη νομοθεσία του περί αερομεταφορών και συναφών θεμάτων συμβιβάσιμη με τη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, ακόμη και όσον αφορά τις μελλοντικές νομοθετικές εξελίξεις στην Κοινότητα·

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ τη σημασία της τεχνικής συνδρομής μέσα σε αυτήν την προοπτική·

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι οι σχέσεις μεταξύ Κοινότητας και κρατών μελών της και Νορβηγίας και Ισλανδίας πρέπει να συνεχίσουν να διέπονται από τη Συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο·

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να καταστήσουν δυνατή τη μεταγενέστερη διεύρυνση του κοινού ευρωπαϊκού εναέριου χώρου·

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ τις διαπραγματεύσεις μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των συνδεδεμένων μερών για τη σύναψη συμφωνιών σχετικά με ορισμένες πτυχές των αερομεταφορών, οι οποίες θα καταστήσουν τις διμερείς συμφωνίες αερομεταφορών μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των συνδεδεμένων μερών σύμφωνες προς τη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ ΤΑ ΕΞΗΣ:

ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΑΡΧΕΣ

ΑΡΘΡΟ 1

1. Στόχος της παρούσας Συμφωνίας είναι η δημιουργία Κοινού Ευρωπαϊκού Εναέριου Χώρου, στο εξής ΚΕΕΧ. Ο ΚΕΕΧ βασίζεται στην ελεύθερη πρόσβαση στην αγορά, στην ελευθερία εγκατάστασης, σε ισότιμους όρους ανταγωνισμού και σε κοινούς κανόνες, οι οποίοι αφορούν επίσης την ασφάλεια πτήσεων, την ασφάλεια εδάφους, τη διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας, όπως και κοινωνικά και περιβαλλοντικά θέματα. Προς το σκοπό αυτό, η παρούσα Συμφωνία ορίζει τους κανόνες που ισχύουν μεταξύ των συμβαλλομένων μερών υπό τους όρους που καθορίζονται στη συνέχεια. Οι εν λόγω κανόνες περιλαμβάνουν τις διατάξεις που έχουν θεσπισθεί με τα νομοθετήματα που αναφέρονται στο Παράρτημα Ι.
2. Οι διατάξεις της παρούσας Συμφωνίας ισχύουν εφόσον αφορούν θέματα αερομεταφορών ή συναφή θέματα αναφερόμενα στο Παράρτημα Ι.
3. Η παρούσα Συμφωνία αποτελείται από μια σειρά άρθρων, τα οποία καθορίζουν τη γενική λειτουργία του ΚΕΕΧ (Κύρια Συμφωνία), μια σειρά παραρτημάτων, από τα οποία το Παράρτημα Ι περιέχει την νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Κοινότητας που ισχύει μεταξύ των συνδεδεμένων μερών στο πλαίσιο της Κύριας Συμφωνίας, και μια σειρά πρωτοκόλλων, από τα οποία τουλάχιστον ένα για κάθε συνδεδεμένο μέρος ορίζει τις εφαρμοστέες μεταβατικές ρυθμίσεις.

ΑΡΘΡΟ 2

1. Για την εφαρμογή της παρούσας Συμφωνίας νοείται ως:
  - (α) «Συμφωνία», η Κύρια Συμφωνία, τα Παραρτήματά της, οι πράξεις που αναφέρονται στο Παράρτημα Ι και τα Πρωτόκολλά της·
  - (β) «συνδεδεμένο μέρος», η Δημοκρατία της Αλβανίας, η Βοσνία-Ερζεγοβίνη, η Δημοκρατία της Βουλγαρίας, η Δημοκρατία της Κροατίας, η Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, η Δημοκρατία του Μαυροβουνίου, η Ρουμανία, η Δημοκρατία της Σερβίας, ή κάθε άλλο κράτος ή οντότητα που θα καταστεί μέρος της παρούσας Συμφωνίας σύμφωνα με το άρθρο 32·
  - (γ) πρόσθετο συνδεδεμένο μέρος, ή «UNMIK», ήτοι η Αποστολή των Ηνωμένων Εθνών για το Κοσσυφοπέδιο σύμφωνα με το Ψήφισμα 1244 της 10ης Ιουνίου 1999 του Συμβουλίου Ασφαλείας των ΗΕ·
  - (δ) «συμβαλλόμενο μέρος», καθόσον αφορά την Κοινότητα και τα κράτη μέλη της, η Κοινότητα και τα κράτη μέλη της, ή η Κοινότητα, ή τα κράτη μέλη της· το νόημα του όρου αυτού συνάγεται σε κάθε περίπτωση από τις οικείες διατάξεις της Συμφωνίας και από τις αντίστοιχες αρμοδιότητες της Κοινότητας και των κρατών μελών, όπως απορρέουν από τη Συνθήκη ΕΚ·

- (ε) «εταίρος KEEΧ», ένα συνδεδεμένο μέρος, η Νορβηγία ή η Ισλανδία·
- (στ) «Συνθήκη ΕΚ», η Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας·
- (ζ) «Συμφωνία ΕΟΧ», η Συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο και τα Πρωτόκολλα και τα Παραρτήματά της που υπεγράφησαν στις 2 Μαΐου 1992, της οποίας μέρη είναι η Ευρωπαϊκή Κοινότητα, τα κράτη μέλη της, η Ισλανδία, το Λιχτενστάιν και η Νορβηγία·
- (η) «συμφωνία σύνδεσης», κάθε συμφωνία που καθιερώνει σύνδεση με την Ευρωπαϊκή Κοινότητα, ή μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της, αφενός και αφετέρου, του αντίστοιχου συνδεδεμένου μέρους·
- (θ) «αερομεταφορέας ΚΕΕΧ», ο αερομεταφορέας που έχει τη σχετική άδεια, όπως προβλέπεται στην παρούσα Συμφωνία σύμφωνα με τις διατάξεις των σχετικών πράξεων που προσδιορίζονται στο Παράρτημα Ι·
- (ι) «αρμόδια υπηρεσία πολιτικής αεροπορίας», ο κυβερνητικός φορέας ή οντότητα που ασκεί κατά νόμον το δικαίωμα να αξιολογεί τη συμμόρφωση, να πιστοποιεί και να ελέγχει τη χρήση ή την πώληση προϊόντων ή υπηρεσιών ή αδειών εντός της δικαιοδοσίας ενός συμβαλλομένου μέρους και μπορεί να λαμβάνει εκτελεστικά μέτρα για να εξασφαλίζει ότι τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες που διατίθενται στην αγορά της δικαιοδοσίας της είναι σύμφωνες προς τις νομικές απαιτήσεις·

- (ια) «σύμβαση», η Σύμβαση περί Διεθνούς Πολιτικής Αεροπορίας που υπογράφηκε στο Σικάγο στις 7 Δεκεμβρίου 1944, καθώς και οι τροποποιήσεις και τα Πρωτόκολλά της·
  - (ιβ) «SESAR», η τεχνική εφαρμογή του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού, η οποία προσφέρει συντονισμένη και συγχρονισμένη έρευνα, ανάπτυξη και εγκατάσταση των συστημάτων ATM νέας γενεάς·
  - (ιγ) «γενικό σχέδιο ATM», το σημείο εκκίνησης του SESAR·
  - (ιδ) «κράτος μέλος της ΕΚ», ένα κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.
2. Οι όροι «χώρα», «εθνικός», «υπήκοοι» ή «επικράτεια» χρησιμοποιούνται με την επιφύλαξη του θεσμικού καθεστώτος κάθε συμβαλλομένου μέρους με βάση το διεθνές δίκαιο.

ΑΡΘΡΟ 3

Οι εφαρμοστέες διατάξεις των πράξεων που αναφέρονται ή περιέχονται είτε στο Παράρτημα Ι, προσαρμοσμένες σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙ αυτής, είτε σε αποφάσεις της Μικτής Επιτροπής είναι δεσμευτικές για τα συμβαλλόμενα μέρη και εντάσσονται, ή θα ενταχθούν, στην εσωτερική έννομη τάξη τους ως εξής:

- (α) μια πράξη που αντιστοιχεί σε κανονισμό της ΕΚ και εντάσσεται στην εσωτερική έννομη τάξη των συμβαλλομένων μερών·
- (β) μια πράξη που αντιστοιχεί σε οδηγία της ΕΚ παρέχει στις αρχές των συμβαλλομένων μερών την ευχέρεια να επιλέξουν τη μορφή και τον τρόπο εφαρμογής της.

ΑΡΘΡΟ 4

Τα συμβαλλόμενα μέρη λαμβάνουν όλα τα ενδεδειγμένα μέτρα, γενικής ή ειδικής φύσεως, προκειμένου να εξασφαλίσουν την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από την παρούσα Συμφωνία και απέχουν από την εφαρμογή οποιουδήποτε μέτρου, το οποίο θα μπορούσε να διακυβεύσει την επίτευξη των στόχων της παρούσας Συμφωνίας.

ΑΡΘΡΟ 5

Οι διατάξεις της παρούσας Συμφωνίας δεν θίγουν τις σχέσεις μεταξύ των συμβαλλομένων μερών της Συμφωνίας ΕΟΧ.

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ

ΑΡΘΡΟ 6

Εντός του πεδίου εφαρμογής της παρούσας Συμφωνίας, και με την επιφύλαξη οποιασδήποτε ειδικής διάταξής της, απαγορεύεται η εισαγωγή διακρίσεων για λόγους εθνικότητας.

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

ΑΡΘΡΟ 7

Εντός του πεδίου εφαρμογής και των όρων της παρούσας Συμφωνίας και με την επιφύλαξη των διατάξεων των σχετικών πράξεων που προσδιορίζονται στο Παράρτημα I, δεν υφίστανται περιορισμοί όσον αφορά την ελευθερία εγκατάστασης υπηκόων κράτους μέλους της ΕΚ ή εταίρου ΚΕΕΧ στην επικράτεια ενός εξ αυτών. Η ελευθερία εγκατάστασης περιλαμβάνει το δικαίωμα της έναρξης και διεξαγωγής δραστηριοτήτων από ελεύθερους επαγγελματίες και της σύστασης και διοίκησης επιχειρήσεων, με βάση τους όρους του δικαίου της χώρας εγκατάστασης που ισχύουν για τους υπηκόους της. Αυτό ισχύει επίσης για την ίδρυση πρακτορείων, υποκαταστημάτων ή θυγατρικών εταιριών από υπηκόους οποιουδήποτε κράτους μέλους της ΕΚ ή εταίρου ΚΕΕΧ εγκατεστημένους στην επικράτεια ενός εξ αυτών.

ΑΡΘΡΟ 8

1. Εντός του πεδίου εφαρμογής της παρούσας Συμφωνίας και με την επιφύλαξη των διατάξεων των σχετικών πράξεων που προσδιορίζονται στο Παράρτημα Ι, εταιρείες ή επιχειρήσεις, οι οποίες συνιστώνται ή οργανώνονται σύμφωνα με το δίκαιο κράτους μέλους της ΕΚ ή εταίρου ΚΕΕΧ και ο κύριος τόπος της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας είναι εντός του ΚΕΕΧ, απολαύουν της ίδιας μεταχείρισης με τα φυσικά πρόσωπα που είναι υπήκοοι των κρατών μελών της ΕΚ ή των εταίρων ΚΕΕΧ.
2. Ως «εταιρείες ή λοιπές επιχειρήσεις» νοούνται οι εταιρείες ή επιχειρήσεις που έχουν συσταθεί με βάση το αστικό ή το εμπορικό δίκαιο, συμπεριλαμβανομένων των συνεταιρισμών, και άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, εξαιρουμένων εκείνων που είναι μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί.

ΑΡΘΡΟ 9

1. Οι διατάξεις των άρθρων 7 και 8 δεν ισχύουν για δραστηριότητες οι οποίες, εντός της επικράτειας ενός συμβαλλομένου μέρους, συνδέονται, ακόμη και ευκαιριακά, με την άσκηση δημόσιας εξουσίας.
2. Οι διατάξεις των άρθρων 7 και 8 και τα μέτρα που λαμβάνονται σύμφωνα με αυτές δεν θίγουν τη δυνατότητα εφαρμογής διατάξεων, οι οποίες έχουν θεσπισθεί με νομοθετική, κανονιστική ή διοικητική πράξη των συμβαλλομένων μερών που αφορά την είσοδο, την παραμονή και την απασχόληση ή που προβλέπει ειδική μεταχείριση αλλοδαπών για λόγους δημοσίας τάξης, δημόσιας ασφάλειας ή δημόσιας υγείας.

ΑΡΘΡΟ 10

1. Με την επιφύλαξη ευνοϊκότερων διατάξεων στις υπάρχουσες συμφωνίες και εντός του πεδίου εφαρμογής της παρούσας Συμφωνίας, τα συμβαλλόμενα μέρη καταργούν ποσοτικούς περιορισμούς και μέτρα ισοδυνάμου αποτελέσματος στις μεταφορές εξοπλισμού, εφοδίων, ανταλλακτικών και άλλων διατάξεων, αναγκαίων σε έναν αερομεταφορέα KEEX για να συνεχίσει να παρέχει υπηρεσίες αερομεταφορών υπό τους όρους που προβλέπει η παρούσα Συμφωνία.
2. Η υποχρέωση της παραγράφου 1 δεν εμποδίζει τα συμβαλλόμενα μέρη να απαγορεύουν ή να επιβάλλουν περιορισμούς στις μεταφορές που προαναφέρθηκαν, για λόγους δημοσίας τάξης ή δημόσιας ασφάλειας, προστασίας της υγείας και της ζωής του ανθρώπου, ζώων ή φυτών, ή της προστασίας πνευματικής, βιομηχανικής ή εμπορικής ιδιοκτησίας. Οι εν λόγω απαγορεύσεις ή περιορισμοί δεν πρέπει πάντως να αποτελούν μέσο αυθαιρέτων διακρίσεων ή συγκεκριμένου περιορισμού του εμπορίου μεταξύ των συμβαλλομένων μερών.

ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΠΤΗΣΕΩΝ

ΑΡΘΡΟ 11

1. Τα συμβαλλόμενα μέρη θέτουν σε εφαρμογή τα ενδεδειγμένα μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσουν ότι αεροσκάφος νηολογημένο σε συμβαλλόμενο μέρος, όταν προσγειώνεται σε αερολιμένες άλλου συμβαλλομένου μέρους, πληροί τα διεθνή πρότυπα ασφαλείας που έχουν θεσπισθεί σύμφωνα με τη σύμβαση και ότι υποβάλλεται σε επιθεωρήσεις διαδρόμου από εξουσιοδοτημένους εκπροσώπους του συγκεκριμένου άλλου συμβαλλομένου μέρους, εντός του αεροσκάφους και γύρω από αυτό, προκειμένου να ελέγχεται τόσο η ισχύς των εγγράφων του αεροσκάφους και του πληρώματός του όσο και η εμφανής κατάσταση του αεροσκάφους και του εξοπλισμού του.
2. Ένα συμβαλλόμενο μέρος μπορεί να ζητήσει διαβουλεύσεις ανά πάσα στιγμή σχετικά με τα πρότυπα ασφαλείας που τηρεί άλλο συμβαλλόμενο μέρος σε πεδία άλλα από εκείνα που καλύπτουν οι πράξεις που αναφέρονται στο Παράρτημα I .
3. Καμία διάταξη της παρούσας Συμφωνίας δεν ερμηνεύεται ως περιοριστική της εξουσίας μιας αρμόδιας υπηρεσίας πολιτικής αεροπορίας να λάβει κατάλληλα και άμεσα μέτρα, όταν διαπιστώνει ότι ένα προϊόν ή μια υπηρεσία μπορεί:
  - (i) να μην πληροί τα ελάχιστα πρότυπα που ενδεχομένως έχουν καθορισθεί σύμφωνα με τη σύμβαση, ή

- (ii) να εγείρει σοβαρές ανησυχίες – οι οποίες απορρέουν από την επιθεώρηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 – ότι ένα αεροσκάφος ή η λειτουργία του δεν πληροί τα ελάχιστα πρότυπα που έχουν καθορισθεί σύμφωνα με τη σύμβαση, ή
  - (iii) να εγείρει σοβαρές ανησυχίες ότι δεν υπάρχει αποτελεσματική τήρηση και διαχείριση των ελάχιστων προτύπων που έχουν καθορισθεί σύμφωνα με τη σύμβαση.
4. Όταν μια αρμόδια υπηρεσία πολιτικής αεροπορίας λαμβάνει μέτρα με βάση την παράγραφο 3, ενημερώνει αμελλητί τις αρμόδιες υπηρεσίες πολιτικής αεροπορίας των άλλων συμβαλλομένων μερών αιτιολογώντας τις ενέργειές της.
5. Εφόσον δεν διακοπεί η εφαρμογή μέτρων που ελήφθησαν με βάση την παράγραφο 3 καίτοι έχει εκλείψει ο λόγος για τον οποίο ελήφθησαν, οποιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος μπορεί να παραπέμψει το θέμα στη Μικτή Επιτροπή.
6. Οι τυχόν τροποποιήσεις της εθνικής νομοθεσίας όσον αφορά το καθεστώς της αρμόδιας υπηρεσίας πολιτικής αεροπορίας κοινοποιούνται από το αντίστοιχο συμβαλλόμενο μέρος στα άλλα συμβαλλόμενα μέρη.

ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΕΔΑΦΟΥΣ

ΑΡΘΡΟ 12

1. Για να διαφυλαχθεί η πολιτική αεροπορία από έκνομες ενέργειες, τα συμβαλλόμενα μέρη διασφαλίζουν ότι τα κοινά βασικά πρότυπα και οι μηχανισμοί παρακολούθησης της συμμόρφωσης προς την ασφάλεια εδάφους, όπως αυτή προσδιορίζεται στο Παράρτημα I, εφαρμόζονται σε κάθε αερολιμένα ευρισκόμενο στις επικράτειές τους, κατά τα οριζόμενα στις σχετικές διατάξεις τις προβλεπόμενες στο εν λόγω Παράρτημα.
2. Τα συμβαλλόμενα μέρη παρέχουν κατόπιν αίτησης κάθε αναγκαία αμοιβαία συνδρομή για την πρόληψη ενεργειών έκνομης κατάληψης αεροσκάφους της πολιτικής αεροπορίας και κάθε άλλης έκνομης ενέργειας κατά της ασφάλειας του αεροσκάφους αυτού, των επιβατών του και του πληρώματός του, αερολιμένων και αεροναυτιλιακών διευκολύνσεων, και κάθε άλλης απειλής κατά της ασφάλειας της πολιτικής αεροπορίας.
3. Όταν παρουσιάζονται περιστατικό ή απειλή περιστατικού έκνομης κατάληψης αεροσκάφους της πολιτικής αεροπορίας ή άλλες έκνομες ενέργειες κατά της ασφάλειας αεροσκάφους, των επιβατών του και του πληρώματός του, αερολιμένων και αεροναυτιλιακών διευκολύνσεων, τα συμβαλλόμενα μέρη παρέχουν αμοιβαία συνδρομή με διευκόλυνση των επικοινωνιών και με άλλα ενδεδειγμένα μέτρα με σκοπό να τερματισθεί γρήγορα και με ασφάλεια το εν λόγω περιστατικό ή απειλή.
4. Ένα συνδεδεμένο μέρος μπορεί να υποβληθεί σε επιθεώρηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Κοινότητας που αναφέρεται στο Παράρτημα I, και είναι δυνατόν να του ζητηθεί να συμμετάσχει σε επιθεωρήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε άλλα συμβαλλόμενα μέρη.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΕΝΑΕΡΙΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ

ΑΡΘΡΟ 13

1. Τα συμβαλλόμενα μέρη συνεργάζονται στο πεδίο της διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας προκειμένου να διευρυνθεί ο ενιαίος ευρωπαϊκός ουρανός στον ΚΕΕΧ, έτσι ώστε να βελτιωθούν τα ισχύοντα πρότυπα ασφαλείας και η εν γένει αποτελεσματικότητα των προτύπων διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στην Ευρώπη, με σκοπό τη βελτιστοποίηση της χωρητικότητας και την ελαχιστοποίηση των καθυστερήσεων.
2. Για να διευκολυνθεί η εφαρμογή της νομοθεσίας για τον ενιαίο ευρωπαϊκό ουρανό στην επικράτειά τους,
  - Τα συνδεδεμένα μέρη, εντός των ορίων των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους, λαμβάνουν το συντομότερο δυνατόν τα αναγκαία μέτρα για να προσαρμόσουν τις θεσμικές τους δομές διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στον ενιαίο ευρωπαϊκό ουρανό, ιδίως με τον καθορισμό ή τη σύσταση αρμόδιων εθνικών εποπτικών φορέων ανεξάρτητων, τουλάχιστον από άποψη λειτουργίας, από τους φορείς παροχής αεροναυτιλιακών υπηρεσιών,

- Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα συνδέει τα συνδεδεμένα μέρη με κάθε επιχειρησιακή πρωτοβουλία στο πεδίο των αεροναυτιλιακών υπηρεσιών, του εναερίου χώρου και της διαλειτουργικότητας, η οποία πηγάζει από τον ενιαίο ευρωπαϊκό ουρανό, ιδίως μέσω της έγκαιρης συμμετοχής στις προσπάθειες των ενδιαφερόμενων συμβαλλομένων μερών προς δημιουργία λειτουργικών τμημάτων εναερίου χώρου.
3. Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα μεριμνά για την πλήρη σύνδεση των συνδεδεμένων μερών με την κατάρτιση ενός ρυθμιστικού σχεδίου διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας (ATM) στα πλαίσια του προγράμματος SESAR της Επιτροπής.

ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

ΑΡΘΡΟ 14

1. Στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας Συμφωνίας εφαρμόζονται οι διατάξεις του Παραρτήματος III. Εφόσον σε άλλες συμφωνίες μεταξύ δύο ή περισσότερων συμβαλλομένων μερών (όπως είναι οι συμφωνίες σύνδεσης) υπάρχουν κανόνες για τον ανταγωνισμό και τις κρατικές ενισχύσεις, οι εν λόγω κανόνες ισχύουν μεταξύ των συγκεκριμένων συμβαλλομένων μερών.
2. Τα άρθρα 15, 16 και 17 δεν εφαρμόζονται στις διατάξεις του Παραρτήματος III.

ΕΠΙΒΟΛΗ

ΑΡΘΡΟ 15

1. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 2 και 3 , κάθε συμβαλλόμενο μέρος εξασφαλίζει ότι μπορεί να γίνει επίκληση ενώπιον εθνικών δικαστηρίων των δικαιωμάτων που απορρέουν από την παρούσα Συμφωνία, και ιδίως από τις πράξεις που προσδιορίζονται στο Παράρτημα Ι.
2. Στις περιπτώσεις στις οποίες ενδέχεται να θιγούν υπάρχουσες ή μελλοντικές αερομεταφορές που πρόκειται να επιτραπούν με βάση την παρούσα Συμφωνία, τα όργανα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας απολαύουν των εξουσιών που τους έχουν ειδικώς ανατεθεί με βάση διατάξεις των πράξεων που προσδιορίζονται στο Παράρτημα Ι της παρούσας Συμφωνίας.
3. Όλα τα ζητήματα, τα οποία αφορούν τη νομιμότητα αποφάσεων των οργάνων της Ευρωπαϊκής Κοινότητας που λαμβάνονται με βάση την παρούσα Συμφωνία, ιδίως με βάση τις πράξεις που προσδιορίζονται στο Παράρτημα Ι, εμπίπτουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ

ΑΡΘΡΟ 16

1. Εφόσον οι διατάξεις της παρούσας Συμφωνίας και οι διατάξεις των πράξεων που προσδιορίζονται στο Παράρτημα Ι είναι κατ' ουσίαν ταυτόσημες με αντίστοιχους κανόνες της Συνθήκης ΕΚ και με πράξεις που έχουν θεσπισθεί κατ' εφαρμογή της Συνθήκης ΕΚ, οι διατάξεις αυτές ερμηνεύονται, κατά την εφαρμογή τους, σύμφωνα με τις αποφάσεις του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που έχουν εκδοθεί πριν την ημερομηνία υπογραφής της παρούσας Συμφωνίας. Οι αποφάσεις που εκδίδονται μετά την ημερομηνία υπογραφής της παρούσας Συμφωνίας κοινοποιούνται στα άλλα συμβαλλόμενα μέρη. Κατόπιν αιτήσεως ενός συμβαλλομένου μέρους, οι επιπτώσεις αυτών των μεταγενέστερων αποφάσεων προσδιορίζονται από τη Μικτή Επιτροπή προκειμένου να εξασφαλισθεί η ομαλή λειτουργία της παρούσας Συμφωνίας. Οι υπάρχουσες ερμηνείες κοινοποιούνται πριν την ημερομηνία υπογραφής της Συμφωνίας στους εταίρους ΚΕΕΧ. Οι αποφάσεις της Μικτής Επιτροπής που λαμβάνονται με βάση τη διαδικασία αυτή πρέπει να συνάδουν προς τη νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

2. Όταν τίθεται θέμα ερμηνείας της παρούσας Συμφωνίας, των διατάξεων που προσδιορίζονται στο Παράρτημα I ή πράξεων εκδιδόμενων δυνάμει αυτών που είναι κατ' ουσίαν ταυτόσημες με αντίστοιχους κανόνες της Συνθήκης ΕΚ και με πράξεις που εκδίδονται κατ' εφαρμογήν της εν λόγω Συνθήκης, ενόσω εκκρεμεί υπόθεση ενώπιον δικαστηρίου εταίρου ΚΕΕΧ, το εθνικό δικαστήριο ζητεί από το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων να εκδώσει απόφαση επί του θέματος, εφόσον το κρίνει αναγκαίο για να αποφανθεί και σύμφωνα με το Παράρτημα IV. Ένας εταίρος ΚΕΕΧ μπορεί, με απόφαση και σύμφωνα με το Παράρτημα IV, να ορίσει σε ποια έκταση και με ποιους τρόπους θα εφαρμόσουν την παρούσα διάταξη τα δικαστήριά του. Η απόφαση αυτή κοινοποιείται στον θεματοφύλακα και στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Ο θεματοφύλακας ενημερώνει τα άλλα συμβαλλόμενα μέρη.

3. Όταν, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2, δικαστήριο συμβαλλομένου μέρους, κατά των αποφάσεων του οποίου δεν χωρούν ένδικα μέσα βάσει της εθνικής νομοθεσίας, δεν μπορεί να υποβάλει προδικαστικό ερώτημα στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, κάθε απόφαση του δικαστηρίου αυτού διαβιβάζεται από το συγκεκριμένο συμβαλλόμενο μέρος στη Μικτή Επιτροπή, η οποία ενεργεί κατά τρόπο ώστε να διαφυλαχθεί η ομοιογενής ερμηνεία της παρούσας Συμφωνίας. Εάν η Μικτή Επιτροπή, εντός δύο μηνών από την ημερομηνία που θα της υποβληθεί θέμα διαφοράς μεταξύ της νομολογίας του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και απόφασης δικαστηρίου συμβαλλομένου μέρους, δεν επιτύχει να διαφυλάξει την ομοιογενή ερμηνεία της παρούσας Συμφωνίας, επιτρέπεται η εφαρμογή των διαδικασιών που ορίζει το άρθρο 20.

ΝΕΑ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΑΡΘΡΟ 17

1. Η παρούσα Συμφωνία δεν θίγει το δικαίωμα κάθε συμβαλλομένου μέρους, με την προϋπόθεση της συμμόρφωσης προς την αρχή της μη διάκρισης και στις διατάξεις του παρόντος άρθρου και του άρθρου 18 παράγραφος 4, να θεσπίζει μονομερώς νέα νομοθεσία ή να τροποποιεί την υπάρχουσα νομοθεσία του στο πεδίο των αερομεταφορών ή σε συναφές πεδίο αναφερόμενο στο Παράρτημα Ι. Τα συνδεδεμένα μέρη θεσπίζουν ανάλογη νομοθεσία μόνον εάν είναι σύμφωνη με την παρούσα Συμφωνία.
2. Μόλις ένα συμβαλλόμενο μέρος εκδώσει νέα νομοθεσία ή τροποποίηση της νομοθεσίας του, ενημερώνει τα άλλα συμβαλλόμενα μέρη μέσω της Μικτής Επιτροπής το αργότερο ένα μήνα από την έκδοση της νομοθεσίας. Εφόσον το ζητήσει ένα συμβαλλόμενο μέρος, η Μικτή Επιτροπή πραγματοποιεί εντός δύο μηνών ανταλλαγή απόψεων σχετικά με τις επιπτώσεις της εν λόγω νέας νομοθεσίας ή τροποποίησης στην ομαλή λειτουργία της παρούσας Συμφωνίας.
3. Η Μικτή Επιτροπή:
  - (α) είτε εκδίδει απόφαση αναθεώρησης του Παραρτήματος Ι προκειμένου να ενσωματώσει, εν ανάγκη στη βάση της αμοιβαιότητας, τη νέα νομοθεσία ή τροποποίηση, ή

- (β) εκδίδει απόφαση, σύμφωνα με την οποία η νέα νομοθεσία ή η τροποποίηση θεωρείται σύμφωνη με την παρούσα Συμφωνία, ή
- (γ) αποφασίζει άλλα μέτρα για να διαφυλαχθεί η ομαλή λειτουργία της παρούσας Συμφωνίας.

4. Όσον αφορά τη νομοθεσία που έχει εκδοθεί μεταξύ της υπογραφής της παρούσας Συμφωνίας και της έναρξης ισχύος της και για την οποία έχουν ενημερωθεί τα άλλα συμβαλλόμενα μέρη, ως ημερομηνία παραπομπής θεωρείται η ημερομηνία λήψης της πληροφορίας. Η προθεσμία για την έκδοση απόφασης από τη Μικτή Επιτροπή δεν μπορεί να είναι μικρότερη των εξήντα ημερών από την έναρξη ισχύος της παρούσας Συμφωνίας.

ΜΙΚΤΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΡΘΡΟ 18

1. Συνιστάται Μικτή Επιτροπή, η οποία είναι αρμόδια για τη διαχείριση της παρούσας Συμφωνίας και εξασφαλίζει την ομαλή εφαρμογή της, με την επιφύλαξη του άρθρου 15 παράγραφοι 2 και 3 και των άρθρων 21 και 22. Προς το σκοπό αυτό, προβαίνει σε συστάσεις και λαμβάνει αποφάσεις στις περιπτώσεις που προβλέπει η παρούσα Συμφωνία. Οι αποφάσεις της Μικτής Επιτροπής τίθενται σε εφαρμογή από τα συμβαλλόμενα μέρη σύμφωνα με τους ίδιους κανόνες τους.
2. Η Μικτή Επιτροπή απαρτίζεται από αντιπροσώπους των συμβαλλομένων μερών.

3. Η Μικτή Επιτροπή αποφασίζει με ομοφωνία. Ωστόσο, η Μικτή Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει να ορίσει διαδικασία απόφασης κατά πλειοψηφία για συγκεκριμένα θέματα.
4. Για την ομαλή εφαρμογή της παρούσας Συμφωνίας, τα συμβαλλόμενα μέρη ανταλλάσσουν πληροφορίες, μεταξύ άλλων, σχετικά με νέα νομοθετήματα ή αποφάσεις που εκδίδονται σε σχέση με την παρούσα Συμφωνία, και, εφόσον ζητηθεί από οποιοδήποτε μέρος, διαβουλεύονται στο πλαίσιο της Μικτής Επιτροπής, ακόμη και σε θέματα κοινωνικού χαρακτήρα.
5. Η Μικτή Επιτροπή αποφασίζει τον εσωτερικό της κανονισμό.
6. Της Μικτής Επιτροπής προεδρεύει εκ περιτροπής ένας εταίρος KEEX ή η Ευρωπαϊκή Κοινότητα και τα κράτη μέλη της σύμφωνα με τις ρυθμίσεις που θα καθορισθούν στον εσωτερικό της κανονισμό.
7. Ο Πρόεδρος συγκαλεί σε συνεδρίαση τη Μικτή Επιτροπή τουλάχιστον μια φορά ανά έτος προκειμένου να εξετάζεται η εν γένει λειτουργία της παρούσας Συμφωνίας και, όποτε το απαιτούν ιδιαίτερες περιστάσεις, κατόπιν αίτησης συμβαλλομένου μέρους. Η Μικτή Επιτροπή παρακολουθεί ανελλιπώς την εξέλιξη της νομολογίας του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Προς το σκοπό αυτό, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα διαβιβάζει στους εταίρους KEEX όλες τις αποφάσεις του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων που συνδέονται με τη λειτουργία της Συμφωνίας. Η Μικτή Επιτροπή ενεργεί εντός τριών μηνών έτσι ώστε να διαφυλαχθεί η ομοιογενής ερμηνεία της παρούσας Συμφωνίας.

8. Η Μικτή Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει τη σύσταση οποιασδήποτε ομάδας εργασίας που θα την επικουρεί στην εκτέλεση των καθηκόντων της.

ΑΡΘΡΟ 19

1. Οι αποφάσεις της Μικτής Επιτροπής είναι δεσμευτικές για τα συμβαλλόμενα μέρη. Όταν μια απόφαση που λαμβάνει η Μικτή Επιτροπή περιέχει απαίτηση ανάληψης δράσης από συμβαλλόμενο μέρος, το συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα και ενημερώνει σχετικά τη Μικτή Επιτροπή.

2. Οι αποφάσεις της Μικτής Επιτροπής δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των εταίρων ΚΕΕΧ. Κάθε απόφαση περιέχει την ημερομηνία εφαρμογής της από τα συμβαλλόμενα μέρη και κάθε άλλη πληροφορία που ενδεχομένως ενδιαφέρει οικονομικούς παράγοντες.

ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

ΑΡΘΡΟ 20

1. Η Κοινότητα, ενεργώντας είτε μόνη είτε από κοινού με τα κράτη μέλη της, ή ένας εταίρος ΚΕΕΧ, μπορεί να υποβάλει κάθε διαφορά σχετικά με την εφαρμογή ή την ερμηνεία της παρούσας Συμφωνίας στη Μικτή Επιτροπή, εξαιρουμένων των περιπτώσεων για τις οποίες ορίζονται ειδικές διαδικασίες στην παρούσα Συμφωνία.

2. Όταν υποβληθεί μια διαφορά στη Μικτή Επιτροπή βάσει της παραγράφου 1, αρχίζουν αμέσως διαβουλεύσεις μεταξύ των διάδικων μερών. Σε περιπτώσεις που η Ευρωπαϊκή Κοινότητα δεν είναι διάδικος, μπορεί να κληθεί στις διαβουλεύσεις αντιπρόσωπος της Κοινότητας από ένα από τα διάδικα μέρη. Τα διάδικα μέρη μπορούν να διαμορφώσουν πρόταση επίλυσης, την οποία υποβάλλουν αμέσως στη Μικτή Επιτροπή. Οι αποφάσεις που λαμβάνει η Μικτή Επιτροπή με αυτή τη διαδικασία δεν θίγουν τη νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.
3. Εάν η Μικτή Επιτροπή, εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία που της έχει υποβληθεί μια διαφορά, δεν μπορέσει να καταλήξει σε απόφαση επίλυσης της διαφοράς, τα διάδικα μέρη μπορούν να προσφύγουν στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, η απόφαση του οποίου είναι οριστική και δεσμευτική. Οι τρόποι προσφυγής στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων καθορίζονται στο Παράρτημα IV.
4. Εάν η Μικτή Επιτροπή δεν λάβει απόφαση εντός τεσσάρων μηνών επί θέματος που της έχει υποβληθεί, τα συμβαλλόμενα μέρη μπορούν να λάβουν ενδεδειγμένα μέτρα διασφάλισης σύμφωνα με τα άρθρα 21 και 22 για μέγιστη περίοδο έξι μηνών. Μετά την περίοδο αυτή κάθε συμβαλλόμενο μέρος μπορεί να προβεί σε καταγγελία της Συμφωνίας με άμεση εφαρμογή. Τα συμβαλλόμενα μέρη δεν λαμβάνουν μέτρα διασφάλισης σε θέματα που έχουν υποβληθεί στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων σύμφωνα με την παρούσα Συμφωνία, εξαιρουμένων των περιπτώσεων που ορίζονται στο άρθρο 11 παράγραφος 3 ή σύμφωνα με τους μηχανισμούς που προβλέπονται σε μεμονωμένες πράξεις που προσδιορίζονται στο Παράρτημα I.

ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

ΑΡΘΡΟ 21

Με την επιφύλαξη του άρθρου 11 παράγραφος 3 και των αξιολογήσεων της ασφάλειας πτήσεων και της ασφάλειας εδάφους που αναφέρονται στα Πρωτόκολλα της παρούσας Συμφωνίας, τα μέτρα διασφάλισης περιορίζονται ως προς το πεδίο εφαρμογής τους και τη διάρκειά τους στα αυστηρώς αναγκαία για την επανόρθωση της κατάστασης. Κατά προτεραιότητα εφαρμόζονται μέτρα που προκαλούν όσο δυνατόν μικρότερη διαταραχή της λειτουργίας της Συμφωνίας.

ΑΡΘΡΟ 22

1. Ένα συμβαλλόμενο μέρος που προτίθεται να λάβει μέτρα διασφάλισης ειδοποιεί τα άλλα συμβαλλόμενα μέρη μέσω της Μικτής Επιτροπής και παρέχει όλες τις σχετικές πληροφορίες.
2. Τα συμβαλλόμενα μέρη αρχίζουν αμέσως διαβουλεύσεις στη Μικτή Επιτροπή προκειμένου να εξευρεθεί κοινώς αποδεκτή λύση.
3. Με την επιφύλαξη του άρθρου 11 παράγραφος 3, το ενδιαφερόμενο συμβαλλόμενο μέρος μπορεί να λάβει μέτρα διασφάλισης μόνον μετά την πάροδο ενός μηνός από την ημερομηνία ειδοποίησης βάσει της παραγράφου 1, εκτός εάν η διαδικασία διαβούλευσης βάσει της παραγράφου 2 έχει ολοκληρωθεί πριν παρέλθει το προαναφερόμενο χρονικό διάστημα.

4. Το ενδιαφερόμενο συμβαλλόμενο μέρος κοινοποιεί αμελλητί τα μέτρα που έλαβε η Μικτή Επιτροπή και παρέχει όλες τις σχετικές πληροφορίες.

ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

ΑΡΘΡΟ 23

Οι εκπρόσωποι, οι αντιπρόσωποι και οι εμπειρογνώμονες των συμβαλλομένων μερών, καθώς και οι υπάλληλοι και το λοιπό προσωπικό που εργάζεται βάσει της παρούσας Συμφωνίας υποχρεούνται, ακόμη και μετά την παύση των καθηκόντων τους, να μην αποκαλύπτουν πληροφορίες που καλύπτονται από την υποχρέωση του επαγγελματικού απορρήτου, και ιδίως πληροφορίες για επιχειρήσεις, τις επιχειρηματικές τους σχέσεις ή τα κοστολογικά τους στοιχεία.

ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

ΑΡΘΡΟ 24

1. Τα συμβαλλόμενα μέρη διαβουλεύονται μεταξύ τους στο πλαίσιο της Μικτής Επιτροπής κατ' αίτησιν ενός συμβαλλομένου μέρους, σύμφωνα με τις διαδικασίες που ορίζουν τα άρθρα 25 και 26:

(α) σε θέματα αερομεταφορών που αποτελούν το αντικείμενο διεθνών οργανισμών, και

- (β) για διάφορες πτυχές πιθανών εξελίξεων στις σχέσεις μεταξύ των συμβαλλομένων μερών και τρίτων χωρών στον τομέα των αερομεταφορών, και για τη λειτουργία σημαντικών στοιχείων διμερών ή πολυμερών συμφωνιών που συνάπτονται στο δεδομένο τομέα.

2. Οι διαβουλεύσεις της παραγράφου 1 πραγματοποιούνται εντός ενός μηνός από την υποβολή του αιτήματος και το ταχύτερο δυνατόν σε επείγουσες περιπτώσεις.

ΑΡΘΡΟ 25

1. Κύριοι στόχοι των διαβουλεύσεων που προβλέπονται στο άρθρο 24 παράγραφος 1 στοιχείο (α) είναι:

(α) να προσδιορισθεί από κοινού εάν τα θέματα θέτουν προβλήματα κοινού ενδιαφέροντος, και

(β) αναλόγως της φύσεως των προβλημάτων αυτών:

- να εξετασθεί από κοινού εάν η δράση των συμβαλλομένων μερών χρειάζεται να συντονισθεί στους αντίστοιχους διεθνείς οργανισμούς, ή
- να εξετασθεί από κοινού οποιαδήποτε άλλη ενδεχομένως κατάλληλη προσέγγιση.

2. Τα συμβαλλόμενα μέρη ανταλλάσσουν το συντομότερο δυνατόν οποιαδήποτε πληροφορία σχετική με τους σκοπούς της παραγράφου 1.

ΑΡΘΡΟ 26

Κύριοι στόχοι των διαβουλεύσεων που προβλέπονται στο άρθρο 24 παράγραφος 1 στοιχείο (β) είναι να εξετασθούν τα σχετικά θέματα και η καταλληλότερη προσέγγισή τους.

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 27

1. Τα Πρωτόκολλα I έως IX καθορίζουν τις μεταβατικές ρυθμίσεις και τις αντίστοιχες περιόδους ισχύος τους μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της αφενός και του ενδιαφερομένου συνδεδεμένου μέρους αφετέρου. Στη σχέση μεταξύ Νορβηγίας ή Ισλανδίας και ενός συνδεδεμένου μέρους ισχύουν οι ίδιοι όροι όπως μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της αφενός και του ενδιαφερομένου συνδεδεμένου μέρους αφετέρου.
2. Κατά τη διάρκεια των αναφερόμενων στην παράγραφο 1 μεταβατικών περιόδων, τα σχετικά στοιχεία του καθεστώτος αερομεταφορών μεταξύ δύο συνδεδεμένων μερών καθορίζονται με βάση το πλέον περιοριστικό από τα δύο αναφερόμενα στα εν λόγω συνδεδεμένα μέρη Πρωτόκολλα.
3. Η βαθμιαία μετάβαση κάθε συνδεδεμένου μέρους στην πλήρη εφαρμογή του KEEEX υπόκειται σε αξιολογήσεις. Οι αξιολογήσεις πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα σε συνεργασία με το ενδιαφερόμενο συνδεδεμένο μέρος. Όταν ένα συνδεδεμένο μέρος είναι ικανοποιημένο από την εκπλήρωση των προϋποθέσεων ολοκλήρωσης της μεταβατικής περιόδου, όπως ορίζεται στο σχετικό Πρωτόκολλο, πληροφορεί την Ευρωπαϊκή Κοινότητα ότι πρέπει να πραγματοποιηθεί αξιολόγηση.

4. Εάν η Ευρωπαϊκή Κοινότητα κρίνει ότι εκπληρώθηκαν οι προϋποθέσεις, ενημερώνει τη Μικτή Επιτροπή και αποφασίζει στη συνέχεια ότι το ενδιαφερόμενο συνδεδεμένο μέρος πληροί τις προϋποθέσεις για να προχωρήσει στην επόμενη μεταβατική περίοδο ή να ενταχθεί πλήρως στον Κοινό Ευρωπαϊκό Εναέριο Χώρο, αναλόγως της περίπτωσης.

5. Εάν η Ευρωπαϊκή Κοινότητα κρίνει ότι δεν εκπληρώθηκαν οι προϋποθέσεις, αναφέρει το γεγονός στη Μικτή Επιτροπή. Η Κοινότητα συνιστά στο ενδιαφερόμενο συνδεδεμένο μέρος σε ποιες συγκεκριμένες βελτιώσεις πρέπει να προβεί και καθορίζει εύλογη προθεσμία, εντός της οποίας είναι δυνατόν να υλοποιηθούν οι εν λόγω βελτιώσεις. Πριν τη λήξη της περιόδου εφαρμογής πραγματοποιείται δεύτερη και, εν ανάγκη, και άλλη αξιολόγηση εάν υλοποιήθηκαν όντως και ικανοποιητικά οι συνιστώμενες βελτιώσεις.

ΣΧΕΣΗ ΜΕΤΑΞΥ ΔΙΜΕΡΩΝ ΣΥΜΦΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

ΑΡΘΡΟ 28

1. Οι διατάξεις της παρούσας Συμφωνίας υπερισχύουν των σχετικών διατάξεων διμερών συμφωνιών ή/και ρυθμίσεων αεροπορικών μεταφορών που ισχύουν μεταξύ των συνδεδεμένων μερών, αφενός και αφετέρου, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, κράτους μέλους της ΕΚ, της Νορβηγίας ή της Ισλανδίας, καθώς και μεταξύ συνδεδεμένων μερών.

2. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 1, κατά τη διάρκεια των μεταβατικών περιόδων που αναφέρονται στο άρθρο 27, οι διατάξεις σχετικά με την κυριότητα, τα δικαιώματα κυκλοφορίας, τη χωρητικότητα, τις συχνότητες, τον τύπο ή την αλλαγή αεροσκάφους, τις πτήσεις με κοινό κωδικό και τους ναύλους, τις οποίες περιέχει διμερής συμφωνία ή/και ρύθμιση που ισχύει μεταξύ ενός συνδεδεμένου μέρους και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, κράτους μέλους της ΕΚ, της Νορβηγίας ή της Ισλανδίας ή μεταξύ δύο συνδεδεμένων μερών, εφαρμόζονται μεταξύ των συμβαλλομένων μερών εάν η εν λόγω διμερής συμφωνία ή/και ρύθμιση είναι πιο ευέλικτη, από άποψη ελευθερίας των ενδιαφερομένων αερομεταφορέων, από τις διατάξεις του πρωτοκόλλου που εφαρμόζεται για το αντίστοιχο συνδεδεμένο μέρος.

3. Τυχόν διαφορά μεταξύ ενός συνδεδεμένου μέρους και άλλου συμβαλλομένου μέρους σχετικά με το θέμα κατά πόσον είναι πιο ευέλικτες οι διατάξεις του πρωτοκόλλου που αφορά το αντίστοιχο συνδεδεμένο μέρος από τις διμερείς συμφωνίες ή/και ρυθμίσεις, ενόψει της πλήρους εφαρμογής του ΚΕΕΧ, επιλύεται στο πλαίσιο του μηχανισμού επίλυσης διαφορών που προβλέπεται στο άρθρο 20 . Οι διαφορές σχετικά με τον τρόπο καθορισμού των σχέσεων μεταξύ αντιτιθέμενων πρωτοκόλλων επιλύονται κατά τον ίδιο τρόπο.

ΑΡΘΡΟ 29

Έναρξη ισχύος

1. Η παρούσα Συμφωνία υπόκειται σε επικύρωση ή έγκριση από τα υπογράφοντα μέρη σύμφωνα με τις κατ' ιδίαν διαδικασίες. Τα έγγραφα κύρωσης ή έγκρισης κατατίθενται στη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (θεματοφύλακας), η οποία ειδοποιεί όλα τα άλλα υπογράφοντα μέρη, καθώς και τη Διεθνή Οργάνωση Πολιτικής Αεροπορίας.
2. Η παρούσα Συμφωνία τίθεται σε ισχύ την πρώτη ημέρα του δευτέρου μήνα από την ημερομηνία κατάθεσης των εγγράφων επικύρωσης ή έγκρισης από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα και τα κράτη μέλη και τουλάχιστον ένα συνδεδεμένο μέρος. Για κάθε υπογράφων μέρος που επικυρώνει ή εγκρίνει την παρούσα Συμφωνία μετά την εν λόγω ημερομηνία, η Συμφωνία τίθεται σε ισχύ την πρώτη ημέρα του δευτέρου μήνα από την ημερομηνία κατάθεσης των εγγράφων επικύρωσης ή έγκρισης από το εν λόγω υπογράφων μέρος.
3. Κατά παρέκκλιση των παραγράφων 1 και 2, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα και τα κράτη μέλη και τουλάχιστον ένα συνδεδεμένο μέρος, μπορούν να αποφασίσουν να εφαρμόζουν την παρούσα Συμφωνία προσωρινά μεταξύ τους από την ημερομηνία υπογραφής, σύμφωνα με την εφαρμοστέα εθνική νομοθεσία, με σχετική κοινοποίηση στον θεματοφύλακα, ο οποίος κοινοποιεί το γεγονός στα άλλα συμβαλλόμενα μέρη.

ΑΡΘΡΟ 30

ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗ

Η παρούσα Συμφωνία επανεξετάζεται κατ' αίτησιν οποιουδήποτε συμβαλλομένου μέρους και οπωσδήποτε πέντε έτη μετά την έναρξη ισχύος της.

ΑΡΘΡΟ 31

Λήξη

1. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος μπορεί να καταγγείλει τη Συμφωνία με σχετική κοινοποίηση προς το θεματοφύλακα, ο οποίος κοινοποιεί τη λήξη της Συμφωνίας στα άλλα συμβαλλόμενα μέρη και στη Διεθνή Οργάνωση Πολιτικής Αεροπορίας. Εάν η Συμφωνία καταγγελθεί από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα και τα κράτη μέλη, τότε παύει να ισχύει ένα έτος από την ημερομηνία της σχετικής κοινοποίησης. Εάν η Συμφωνία καταγγελθεί από οποιοδήποτε άλλο συμβαλλόμενο μέρος της, παύει να ισχύει μόνον ως προς το συγκεκριμένο συμβαλλόμενο μέρος ένα έτος από την ημερομηνία της σχετικής κοινοποίησης. Ωστόσο, τα αεροπορικά δρομολόγια που εκτελούνται την ημερομηνία λήξης της Συμφωνίας μπορούν να συνεχισθούν έως το τέλος της περιόδου προγραμματισμού της Διεθνούς Ένωσης Αερομεταφορών (IATA) στην οποία εμπίπτει η ημερομηνία λήξης.
2. Μόλις ένα συνδεδεμένο μέρος προσχωρήσει στην Ευρωπαϊκή Ένωση, παύει αυτοδικαίως να αποτελεί συνδεδεμένο μέρος κατά την έννοια της παρούσας Συμφωνίας και καθίσταται κράτος μέλος της Κοινότητας.

3. Η παρούσα Συμφωνία παύει να ισχύει ή αναστέλλεται για ένα συνδεδεμένο μέρος, εάν η αντίστοιχη Συμφωνία σύνδεσης παύσει να ισχύει ή ανασταλεί.

ΑΡΘΡΟ 32

Διεύρυνση του ΚΕΕΧ

Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα μπορεί να ζητήσει από οποιοδήποτε κράτος ή οντότητα, η οποία είναι διατεθειμένη να καταστήσει τη νομοθεσία της περί αερομεταφορών και συναφών θεμάτων συμβιβάσιμη με εκείνη της Κοινότητας, και με την οποία η Ευρωπαϊκή Κοινότητα έχει καθιερώσει ή καθιερώνει πλαίσιο στενής οικονομικής συνεργασίας, όπως είναι μια συμφωνία σύνδεσης, να συμμετέχει στον ΚΕΕΧ. Προς το σκοπό αυτό, τα συμβαλλόμενα μέρη τροποποιούν αναλόγως τη Συμφωνία.

ΑΡΘΡΟ 33

Αερολιμένας του Γιβραλτάρ

1. Η εφαρμογή της παρούσας Συμφωνίας στον αερολιμένα του Γιβραλτάρ νοείται με την επιφύλαξη των αντίστοιχων νομικών διατάξεων του Βασιλείου της Ισπανίας και του Ηνωμένου Βασιλείου που αφορούν τη διαμάχη για την κυριαρχία στο έδαφος όπου βρίσκεται ο αερολιμένας.
2. Η εφαρμογή της παρούσας Συμφωνίας στον αερολιμένα του Γιβραλτάρ αναστέλλεται έως ότου τεθούν σε εφαρμογή οι ρυθμίσεις που περιέχει η Κοινή Δήλωση των Υπουργών Εξωτερικών του Βασιλείου της Ισπανίας και του Ηνωμένου Βασιλείου, της 2ας Δεκεμβρίου 1987.

ΑΡΘΡΟ 34

Γλώσσες

Η παρούσα Συμφωνία έχει συνταχθεί σε ένα και μόνο πρωτότυπο στις επίσημες γλώσσες των Θεσμικών Οργάνων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των άλλων συμβαλλομένων μερών, καθένα από τα οποία είναι εξίσου αυθεντικό.

Σε ΠΙΣΤΩΣΗ ΤΩΝ ΑΝΩΤΕΡΩ οι υπογεγραμμένοι πληρεξούσιοι, δεόντως εξουσιοδοτημένοι από τις κυβερνήσεις τους, υπέγραψαν την παρούσα Συμφωνία.

ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟΙ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ

Οι «Εφαρμοστέες διατάξεις» των κάτωθι κοινοτικών πράξεων ισχύουν σύμφωνα με την Κύρια Συμφωνία και το Παράρτημα II για τις οριζοντίου χαρακτήρα προσαρμογές, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στο παρόν Παράρτημα ή στα Πρωτόκολλα I έως IX που ακολουθούν. Όπου χρειάζεται, καθορίζονται κατωτέρω ειδικές προσαρμογές για κάθε μεμονωμένη πράξη:

A. Πρόσβαση στην αγορά και παρεπόμενα θέματα

Αριθ. 2407/92

Κανονισμός αριθ. (ΕΟΚ) 2407/92 του Συμβουλίου της 23ης Ιουλίου 1992 περί της εκδόσεως αδειών των αερομεταφορέων.

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 18 και το Παράρτημα. εξαιρουμένης της παραπομπής στο άρθρο 226 (πρώην 169) της Συνθήκης ΕΚ που περιέχει το άρθρο 13 παράγραφος 3.

Αριθ. 2408/92

Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ 2408/92 του Συμβουλίου της 23ης Ιουλίου 1992 για την πρόσβαση των κοινοτικών αερομεταφορέων σε δρομολόγια ενδοκοινοτικών αεροπορικών γραμμών.

Όπως έχει τροποποιηθεί ή αναπροσαρμοσθεί από

- το άρθρο 29 της πράξης σχετικά με τους όρους προσχώρησης της Δημοκρατίας της Αυστρίας, της Δημοκρατίας της Φινλανδίας και του Βασιλείου της Σουηδίας·

- την απόφαση της Μικτής Επιτροπής ΕΟΧ αριθ. 7/94 της 21ης Μαρτίου 1994 για την τροποποίηση του πρωτοκόλλου 47 και ορισμένων Παραρτημάτων της Συμφωνίας ΕΟΧ·
- το άρθρο 20 της πράξης σχετικά με τους όρους προσχώρησης της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Εσθονίας, της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Λετονίας, της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, της Δημοκρατίας της Μάλτας, της Δημοκρατίας της Πολωνίας, της Δημοκρατίας της Σλοβενίας και της Σλοβακικής Δημοκρατίας και των αναπροσαρμογών των Συνθηκών στις οποίες βασίζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση. («Πράξη προσχώρησης του 2003»)

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 15 και τα Παραρτήματα I, II και III.

Αριθ. 2409/92

Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ 2409/92 του Συμβουλίου της 23ης Ιουλίου 1992 για τους ναύλους και τα κόμιστρα των αεροπορικών γραμμών.

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 10.

Αριθ. 95/93

Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ 95/93 του Συμβουλίου της 18ης Ιανουαρίου 1993 σχετικά με τους κοινούς κανόνες κατανομής του διαθέσιμου χρόνου χρήσης (slots) στους κοινοτικούς αερολιμένες.

Όπως έχει τροποποιηθεί από

- τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 894/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Μαΐου 2002, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 95/93 του Συμβουλίου
- τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1554/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Ιουλίου 2003, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 95/93
- τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 793/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, που τροποποιεί τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 95/93 του Συμβουλίου .

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 12, και το άρθρο 14α παράγραφος 2.

Όσον αφορά την εφαρμογή του άρθρου 12 παράγραφος 2, ο όρος «η Επιτροπή» νοείται ως «η Μικτή Επιτροπή».

Αριθ. 96/67

Οδηγία 96/67/EK του Συμβουλίου της 15ης Οκτωβρίου 1996 σχετικά με την πρόσβαση στην αγορά υπηρεσιών εδάφους στους αερολιμένες της Κοινότητας.

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 25 και το Παράρτημα.

Όσον αφορά την εφαρμογή του άρθρου 10, ο όρος «κράτη μέλη» νοείται ως «κράτη μέλη της ΕΚ».
Όσον αφορά την εφαρμογή του άρθρου 20 παράγραφος 2, ο όρος «η Επιτροπή» νοείται ως «η Μικτή Επιτροπή».

Αριθ. 785/2004

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 785/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, για τις απαιτήσεις ασφάλισης των αερομεταφορέων και των επιχειρήσεων εκμετάλλευσης αεροσκαφών.

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 8 και το άρθρο 10 παράγραφος 2.

B. Διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας

Αριθ. 549/2004

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 549/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαρτίου 2004, για τη χάραξη του πλαισίου για τη δημιουργία του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού (κανονισμός-πλαίσιο).

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 4, 6, και 9 έως 14.

Αριθ. 550/2004

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 550/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαρτίου 2004, σχετικά με την παροχή υπηρεσιών αεροναυτιλίας στο πλαίσιο του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού (κανονισμός για την παροχή υπηρεσιών).

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 19, Παραρτήματα I και II.

Αριθ. 551/2004

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 551/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαρτίου 2004, για την οργάνωση και τη χρήση του εναέριου χώρου στο πλαίσιο του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού (κανονισμός για τον εναέριο χώρο).

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 11.

Αριθ. 552/2004

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 552/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαρτίου 2004, σχετικά με τη διαλειτουργικότητα του ευρωπαϊκού δικτύου διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας (κανονισμός για τη διαλειτουργικότητα).

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 12, Παραρτήματα Ι έως V.

Αριθ. 2096/05

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2096/2005 της Επιτροπής, της 20ής Δεκεμβρίου 2005, περί καθορισμού κοινών απαιτήσεων για την παροχή υπηρεσιών αεροναυτιλίας

Εφαρμοστέες διατάξεις: Άρθρα 1 έως 9, Παραρτήματα Ι έως V.

Αριθ. 2150/2005

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2150/2005 της Επιτροπής, της 23ης Δεκεμβρίου 2005, σχετικά με τη θέσπιση κοινών κανόνων για την ευέλικτη χρήση του εναέριου χώρου.

Εφαρμοστέες διατάξεις: Άρθρα 1 έως 9, Παράρτημα.

Γ. Ασφάλεια πτήσεων

Αριθ. 3922/91

Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ 3922/91 του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 1991 για την εναρμόνιση τεχνικών κανόνων και διοικητικών διαδικασιών στον τομέα της πολιτικής αεροπορίας.

Όπως έχει τροποποιηθεί από:

- τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2176/96 της Επιτροπής της 13ης Νοεμβρίου 1996 για προσαρμογή του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3922/91 του Συμβουλίου στην επιστημονική και τεχνική πρόοδο·
- τον κανονισμό 1069/1999 της Επιτροπής, της 25ης Μαΐου 1999, για προσαρμογή στην επιστημονική και τεχνική πρόοδο του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3922/91 του Συμβουλίου·

- τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ 2871/2000 της Επιτροπής, της 28ης Δεκεμβρίου 2000, για την προσαρμογή στην επιστημονική και τεχνική πρόοδο του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3922/91 του Συμβουλίου για την εναρμόνιση τεχνικών απαιτήσεων και διοικητικών διαδικασιών στο πεδίο της πολιτικής αεροπορίας·
- τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1592/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 2002, για κοινούς κανόνες στον τομέα της πολιτικής αεροπορίας και για την ίδρυση ευρωπαϊκού οργανισμού ασφάλειας της αεροπορίας.

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 10, 12 έως 13 εξαιρουμένου του άρθρου 4 παράγραφος 1 και του άρθρου 8 παράγραφος 2 δεύτερη πρόταση, τα Παραρτήματα Ι έως ΙΙΙ.

Όσον αφορά την εφαρμογή του άρθρου 12, ο όρος «κράτη μέλη» νοείται ως «κράτη μέλη της ΕΚ».

Αριθ. 94/56

Οδηγία 94/56/ΕΚ του Συμβουλίου της 21ης Νοεμβρίου 1994 για την θέσπιση των βασικών αρχών που διέπουν τις έρευνες ατυχημάτων και συμβάντων πολιτικής αεροπορίας.

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 12.

Όσον αφορά την εφαρμογή των άρθρων 9 και 12, ο όρος «η Επιτροπή» νοείται ως «όλα τα άλλα συμβαλλόμενα μέρη του ΚΕΕΧ».

Αριθ. 1592/2002

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1592/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 2002, για κοινούς κανόνες στον τομέα της πολιτικής αεροπορίας και για την ίδρυση ευρωπαϊκού οργανισμού ασφάλειας της αεροπορίας.

Όπως έχει τροποποιηθεί από:

- τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1643/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Ιουλίου 2003, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1592/2002·
- τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1701/2003 της Επιτροπής, της 24ης Σεπτεμβρίου 2003, για την προσαρμογή του άρθρου 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1592/2002.

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 57, τα Παραρτήματα Ι και ΙΙ.

Αριθ. 2003/42

Οδηγία 2003/42/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2003, για την αναφορά περιστατικών στην πολιτική αεροπορία.

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 11, τα Παραρτήματα Ι και ΙΙ.

Αριθ. 1702/2003

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1702/2003 της Επιτροπής, της 24ης Σεπτεμβρίου 2003, για τον καθορισμό εκτελεστικών κανόνων για την πιστοποίηση αξιοπλοΐας και την περιβαλλοντική πιστοποίηση αεροσκαφών και των σχετικών προϊόντων, εξαρτημάτων και εξοπλισμού, καθώς και για την πιστοποίηση φορέων σχεδιασμού και παραγωγής.

Όπως έχει τροποποιηθεί από:

- τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 381/2005 της 7ης Μαρτίου 2005 σχετικά με την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1702/2003.

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 4 και το Παράρτημα. Οι μεταβατικές περίοδοι που αναφέρονται στον κανονισμό αυτό καθορίζονται από την Μικτή Επιτροπή.

Αριθ. 2042/2003

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2042/2003 της Επιτροπής, της 20ής Νοεμβρίου 2003, για τη διαρκή αξιοπλοΐα του αεροσκάφους και των αεροναυτικών προϊόντων, εξαρτημάτων και εξοπλισμού και για την έγκριση των φορέων και του προσωπικού που είναι αρμόδιοι για τα εν λόγω καθήκοντα.

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 6 και τα Παραρτήματα I έως IV.

Αριθ. 104/2004

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 104/2004 της Επιτροπής, της 22ας Ιανουαρίου 2004, για θέσπιση των κανόνων για την οργάνωση και σύνθεση του τμήματος προσφυγών του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Ασφάλειας της Αεροπορίας.

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 7 και το Παράρτημα.

Αριθ. 488/2005

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 488/2005 της Επιτροπής, της 21ης Μαρτίου 2005 για τα τέλη και δικαιώματα που εισπράττει ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Ασφάλειας της Αεροπορίας.

Αριθ. 2111/2005

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2111/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2005, για τη σύσταση κοινοτικού καταλόγου αερομεταφορέων των οποίων απαγορεύεται η λειτουργία στην Κοινότητα και την ενημέρωση των επιβατών αεροπορικών μεταφορών σχετικά με την ταυτότητα του πραγματικού αερομεταφορέα, καθώς και για την κατάργηση του άρθρου 9 της οδηγίας 2004/36/ΕΚ.

Εφαρμοστέες διατάξεις: Άρθρα 1 έως 13, Παράρτημα.

Δ. Ασφάλεια εδάφους

Αριθ. 2320/2002

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2320/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2002 για τη θέσπιση κοινών κανόνων στο πεδίο της ασφάλειας της πολιτικής αεροπορίας.

Όπως τροποποιήθηκε από:

- τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 849/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 2004 για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2320/2002.

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 12 και το Παράρτημα.

Αριθ. 622/2003

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 622/2003 της Επιτροπής, της 4ης Απριλίου 2003, για καθορισμό μέτρων για την εφαρμογή των κοινών βασικών προτύπων ασφάλειας των αερομεταφορών.

Όπως τροποποιήθηκε από:

- τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 68/2004 της Επιτροπής, της 15ης Ιανουαρίου 2004, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 622/2003.

- τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 781/2005 της Επιτροπής για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 622/2003 της Επιτροπής·
- τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 857/2005 της Επιτροπής, της 6ης Ιουνίου 2005, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 622/2003 της Επιτροπής.

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 5 και το Παράρτημα.

Αριθ. 1217/2003

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1217/2003 της Επιτροπής, της 4ης Ιουλίου 2003, για θέσπιση των κοινών προδιαγραφών για τα εθνικά προγράμματα ποιοτικού ελέγχου της ασφάλειας της πολιτικής αεροπορίας.

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 11, τα Παραρτήματα Ι και ΙΙ.

Αριθ. 1486/2003

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1486/2003 της Επιτροπής, της 22ας Αυγούστου 2003, για καθορισμό των διαδικασιών διεξαγωγής των επιθεωρήσεων της Επιτροπής στο πεδίο της ασφάλειας της πολιτικής αεροπορίας.

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 16.

Αριθ. 1138/2004

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1138/2004 της Επιτροπής, της 21ης Ιουνίου 2004, για την καθιέρωση κοινού ορισμού των ζωτικών τμημάτων των ελεγχόμενων περιοχών ασφαλείας των αερολιμένων.

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 8.

Ε. Περιβάλλον

Αριθ. 89/629

Οδηγία 89/629/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 4ης Δεκεμβρίου 1989 για τον περιορισμό του θορύβου που προκαλείται από τα υποηχητικά αεριωθούμενα πολιτικά αεροπλάνα.

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 8.

Αριθ. 92/14

Οδηγία 92/14/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 2ας Μαρτίου 1992 για τον περιορισμό της χρησιμοποίησης των αεροπλάνων που υπάγονται στο παράρτημα 16 της σύμβασης για τη διεθνή πολιτική αεροπορία, τόμος 1, δεύτερο μέρος, κεφάλαιο 2, δεύτερη έκδοση (1988).

Όπως έχει τροποποιηθεί από:

- την οδηγία 98/20/EK του Συμβουλίου της 30ής Μαρτίου 1998 σχετικά με την τροποποίηση της οδηγίας 92/14/ΕΟΚ·
- την οδηγία 1999/28/EK της Επιτροπής, της 21ης Απριλίου 1999, για την τροποποίηση του παραρτήματος της οδηγίας 92/14/ΕΟΚ του Συμβουλίου·
- τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 991/2001 της Επιτροπής, της 21ης Μαΐου 2001, για την τροποποίηση του παραρτήματος της οδηγίας 92/14/ΕΟΚ του Συμβουλίου.

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 11 και το Παράρτημα.

Αριθ. 2002/30

Οδηγία 2002/30/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Μαρτίου 2002, περί της καθιέρωσης των κανόνων και διαδικασιών για τη θέσπιση περιορισμών λειτουργίας σε συνάρτηση με τον προκαλούμενο θόρυβο στους κοινοτικούς αερολιμένες.

Όπως έχει τροποποιηθεί ή αναπροσαρμοσθεί από την πράξη προσχώρησης του 2003.

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 15, τα Παραρτήματα I και II.

Αριθ. 2002/49

Οδηγία 2002/49/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 2002, σχετικά με την αξιολόγηση και τη διαχείριση του περιβαλλοντικού θορύβου.

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 16, τα Παραρτήματα I και VI.

ΣΤ. Κοινωνικές πτυχές

Αριθ. 1989/391

Οδηγία 89/391/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 12ης Ιουνίου 1989 σχετικά με την εφαρμογή μέτρων για την προώθηση της βελτίωσης της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία.

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 16 και 18 έως 19.

Αριθ. 2003/88

Οδηγία 2003/88/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Νοεμβρίου 2003, σχετικά με ορισμένα στοιχεία της οργάνωσης του χρόνου εργασίας.

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 19, 21 έως 24 και 26 έως 29.

Αριθ. 2000/79

Οδηγία 2000/79/EK του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2000, για την εκτέλεση της ευρωπαϊκής Συμφωνίας για την οργάνωση του χρόνου εργασίας του ιπτάμενου προσωπικού της πολιτικής αεροπορίας που συνήφθη από την Ένωση Ευρωπαϊκών Αεροπορικών Εταιρειών (ΑΕΑ), την Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Εργαζομένων στις Μεταφορές (ETF), την Ευρωπαϊκή Ένωση Προσωπικού Θαλάμων Διακυβέρνησης Αεροσκαφών (ECA), την Ευρωπαϊκή Ένωση Αερομεταφορέων των Περιφερειών της Ευρώπης (ERA) και τη Διεθνή Ένωση για τις Ναυλωμένες Πτήσεις (IACA).

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 5.

Z. Προστασία των καταναλωτών

Αριθ. 90/314

Οδηγία 90/314/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 1990 για τα οργανωμένα ταξίδια και τις οργανωμένες διακοπές και περιηγήσεις.

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 10.

Αριθ. 92/59

Οδηγία 92/59/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 29ης Ιουνίου 1992 για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων.

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 19.

Αριθ. 93/13

Οδηγία 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 5ης Απριλίου 1993 σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές.

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 10 και το Παράρτημα.

Όσον αφορά την εφαρμογή του άρθρου 10, ο όρος «η Επιτροπή» νοείται ως «όλα τα άλλα συμβαλλόμενα μέρη του ΚΕΕΧ».

Αριθ. 95/46

Οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Οκτωβρίου 1995 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών.

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 34.

Αριθ. 2027/97

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2027/97 του Συμβουλίου της 9ης Οκτωβρίου 1997 για την ευθύνη του αερομεταφορέως σε περίπτωση ατυχήματος.

Όπως έχει τροποποιηθεί από:

- τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 889/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Μαΐου 2002, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2027/97 του Συμβουλίου.

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 8.

Αριθ. 261/2004

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 261/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Φεβρουαρίου 2004, για τη θέσπιση κοινών κανόνων αποζημίωσης των επιβατών αεροπορικών μεταφορών και παροχής βοήθειας σε αυτούς σε περίπτωση άρνησης επιβίβασης και ματαίωσης ή μεγάλης καθυστέρησης της πτήσης και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 295/91.

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 17.

Η. Άλλα νομοθετήματα

Αριθ. 2299/1989

Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2299/1989 του Συμβουλίου της 24ης Ιουλίου 1989 για τη θέσπιση κώδικα συμπεριφοράς για τα ηλεκτρονικά συστήματα κράτησης θέσεων.

Όπως έχει τροποποιηθεί από:

- τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 3089/93 του Συμβουλίου της 29ης Οκτωβρίου 1993 για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2299/89·
- τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 323/1999 του Συμβουλίου της 8ης Φεβρουαρίου 1999 για τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2299/89.

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 22 και το Παράρτημα.

Αριθ. 91/670

Οδηγία 91/670/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 1991 σχετικά με την αμοιβαία αποδοχή των αδειών άσκησης επαγγέλματος και προσωπικού της πολιτικής αεροπορίας.

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 8 και το Παράρτημα.

Αριθ. 3925/91

Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3925/91 του Συμβουλίου της 19ης Δεκεμβρίου 1991 για την κατάργηση των ελέγχων και διατυπώσεων που εφαρμόζονται στις χειραποσκευές και τις παραδιδόμενες αποσκευές προσώπων που πραγματοποιούν ενδοκοινοτικές πτήσεις καθώς και στις αποσκευές των προσώπων που πραγματοποιούν ενδοκοινοτικό θαλάσσιο ταξίδι.

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 5.

Αριθ. 437/2003

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 437/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Φεβρουαρίου 2003, για τις στατιστικές καταγραφές των αεροπορικών μεταφορών επιβατών, φορτίου και ταχυδρομείου.

Όπως έχει τροποποιηθεί από:

- τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1358/2003 της Επιτροπής, της 31ης Ιουλίου 2003, για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 437/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 11, τα Παραρτήματα I και II.

Αριθ. 1358/2003

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1358/2003 της Επιτροπής, της 31ης Ιουλίου 2003, για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 437/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Φεβρουαρίου 2003 για τις στατιστικές καταγραφές των αεροπορικών μεταφορών επιβατών, φορτίου και ταχυδρομείου και την τροποποίηση των Παραρτημάτων I και II αυτού.

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 1 έως 4, τα Παραρτήματα I και III.

Αριθ. 2003/96

Οδηγία 2003/96/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με την αναδιάρθρωση του κοινοτικού πλαισίου φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας.

Εφαρμοστέες διατάξεις: τα άρθρα 14 (1) (β) και (2).

Προσαρμογές οριζοντίου χαρακτήρος και ορισμένοι διαδικαστικοί κανόνες

Οι διατάξεις των πράξεων που προσδιορίζονται στο Παράρτημα I ισχύουν σύμφωνα με τη Συμφωνία και τα σημεία 1 έως 4 του παρόντος Παραρτήματος, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στο Παράρτημα I. Οι ειδικές προσαρμογές για μεμονωμένες πράξεις καθορίζονται στο Παράρτημα I.

Η παρούσα Συμφωνία εφαρμόζεται σύμφωνα με τους διαδικαστικούς κανόνες που εκτίθενται στα σημεία 5 και 6 του παρόντος Παραρτήματος.

1. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΜΕΡΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

Τα προοίμια των προσδιοριζόμενων πράξεων δεν είναι κατάλληλα για τους σκοπούς της Συμφωνίας. Ενδιαφέρουν στο μέτρο του αναγκαίου για την ορθή ερμηνεία και εφαρμογή, στο πλαίσιο της Συμφωνίας, των διατάξεων που περιέχουν οι εν λόγω πράξεις.

2. ΕΙΔΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

Οι κάτωθι όροι, οι οποίοι χρησιμοποιούνται στις πράξεις που προσδιορίζονται στο Παράρτημα I, νοούνται ως εξής:

- (α) ο όρος «Κοινότητα» ως «Κοινός Ευρωπαϊκός Εναέριος Χώρος»,
- (β) ο όρος «κοινοτικό δίκαιο», «κοινοτική νομοθεσία», «κοινοτικά μέσα» και «Συνθήκη ΕΚ» ως «Συμφωνία ΚΕΕΧ»,

- (γ) ο όρος «κοινοτικός αερολιμένας» ως «αερολιμένες ευρισκόμενοι εντός του Κοινού Ευρωπαϊκού Εναερίου Χώρου»,
- (δ) ο όρος «Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων» ως «Επίσημη Εφημερίδα των συμβαλλομένων μερών»,
- (ε) ο όρος «κοινοτικός αερομεταφορέας» ως «αερομεταφορέας ΚΕΕΧ».

3. ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΣΕ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ

Με την επιφύλαξη της παραγράφου 4 του παρόντος Παραρτήματος, όποτε πράξεις προσδιοριζόμενες στο Παράρτημα Ι περιέχουν την αναφορά «κράτος(η) μέλος(η)», αυτή νοείται ως αναφορά η οποία περιλαμβάνει επίσης, πέραν των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και τους εταίρους ΚΕΕΧ.

4. ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΤΗΣ ΕΚ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ

Οι εμπειρογνώμονες των συνδεδεμένων μερών γνωμοδοτούν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και της παρέχουν συμβουλές κάθε φορά που οι προσδιοριζόμενες στο Παράρτημα Ι πράξεις προβλέπουν διαβούλευση των κοινοτικών επιτροπών με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την παροχή συμβουλών ή γνωμοδότησης από μέρους τους.

Κάθε διαβούλευση συνίσταται σε μια συνεδρίαση υπό την προεδρία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία πραγματοποιείται στο πλαίσιο της Μικτής Επιτροπής κατόπιν πρόσκλησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, πριν τη διαβούλευση με τη σχετική επιτροπή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρέχει όλες τις αναγκαίες πληροφορίες σε κάθε συνδεδεμένο μέρος τουλάχιστον δύο εβδομάδες πριν τη συνεδρίαση, εξαιρουμένων των ειδικών περιπτώσεων για τις οποίες απαιτείται βραχύτερη προθεσμία.

Τα συνδεδεμένα μέρη καλούνται να υποβάλουν τις απόψεις τους στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή λαμβάνει δεόντως υπόψη τις συμβουλές των συνδεδεμένων μερών.

Οι ανωτέρω διατάξεις δεν ισχύουν στην εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που καθορίζονται στην παρούσα Συμφωνία, η οποία διέπεται από τις ειδικές διαδικασίες διαβούλευσης που καθορίζονται στο Παράρτημα ΙΙΙ.

5. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Για να διευκολυνθούν οι αρμόδιες αρχές των συμβαλλομένων μερών στην άσκηση των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους, οι αρμόδιες αρχές προβαίνουν κατόπιν αίτησης σε αμοιβαία ανταλλαγή όλων των πληροφοριών που είναι αναγκαίες για την ομαλή λειτουργία της παρούσας Συμφωνίας.

6. ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΕ ΓΛΩΣΣΕΣ

Τα συμβαλλόμενα μέρη δικαιούνται να χρησιμοποιούν, στις διαδικασίες που θεσπίζονται στο πλαίσιο της Συμφωνίας και με την επιφύλαξη του Παραρτήματος IV, οιαδήποτε επίσημη γλώσσα των κοινοτικών θεσμικών οργάνων ή άλλου συμβαλλομένου μέρους. Τα συμβαλλόμενα μέρη έχουν επίγνωση πάντως ότι η χρήση της αγγλικής γλώσσας διευκολύνει τις διαδικασίες αυτές. Εάν χρησιμοποιείται σε επίσημο κείμενο μια γλώσσα, η οποία δεν είναι επίσημη γλώσσα των κοινοτικών θεσμικών οργάνων, υποβάλλεται ταυτόχρονα η μετάφραση του κειμένου σε μια από τις ανωτέρω επίσημες γλώσσες, λαμβανομένων υπόψη όσων προβλέπει η προηγούμενη πρόταση. Εάν ένα συμβαλλόμενο μέρος προτίθεται να χρησιμοποιήσει, σε προφορική διαδικασία, μια μη επίσημη γλώσσα των κοινοτικών θεσμικών οργάνων, το εν λόγω συμβαλλόμενο μέρος εξασφαλίζει ταυτόχρονη διερμηνεία προς την αγγλική.

Κανόνες περί ανταγωνισμού και κρατικών ενισχύσεων
αναφερόμενοι στο άρθρο 14 της κυρίας συμφωνίας

Άρθρο 1
Κρατικά μονοπώλια

Κάθε συνδεδεμένο μέρος προσαρμόζει βαθμιαία τα τυχόν κρατικά μονοπώλια εμπορικού χαρακτήρα, ώστε να εξασφαλίσει ότι, έως το τέλος της δεύτερης περιόδου που αναφέρεται στο Πρωτόκολλο της παρούσας Συμφωνίας, το οποίο περιέχει τα μεταβατικά μέτρα που αφορούν το συγκεκριμένο συνδεδεμένο μέρος, δεν υφίστανται μεταξύ υπηκόων των συμβαλλομένων μερών διακρίσεις όσον αφορά τους όρους εφοδιασμού και διάθεσης των προϊόντων. Η Μικτή Επιτροπή ενημερώνεται για τα μέτρα που λαμβάνονται προς το σκοπό αυτό.

Άρθρο 2
Προσέγγιση της νομοθεσίας περί κρατικών ενισχύσεων και ανταγωνισμού

1. Τα συμβαλλόμενα μέρη αναγνωρίζουν ότι είναι σημαντική η προσέγγιση της υπάρχουσας νομοθεσίας των συνδεδεμένων μερών περί κρατικών ενισχύσεων και ανταγωνισμού με εκείνη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Τα συνδεδεμένα μέρη επιδιώκουν να εξασφαλίσουν ότι η υπάρχουσα και η μελλοντική νομοθεσία τους περί κρατικών ενισχύσεων και ανταγωνισμού εναρμονίζεται βαθμιαίως προς το κοινοτικό κεκτημένο.

2. Η εν λόγω προσέγγιση αρχίζει με την έναρξη ισχύος της Συμφωνίας, και εκτείνεται βαθμιαία σε όλα τα στοιχεία των διατάξεων περί κρατικών ενισχύσεων και ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Κοινότητας που αναφέρονται στο παρόν Παράρτημα έως τη λήξη της δεύτερης περιόδου που αναφέρεται στο Πρωτόκολλο της παρούσας Συμφωνίας, το οποίο περιέχει τα μεταβατικά μέτρα που αφορούν το συγκεκριμένο συνδεδεμένο μέρος. Το συγκεκριμένο συνδεδεμένο μέρος καθορίζει επίσης, σε συμφωνία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τους τρόπους με τους οποίους παρακολουθείται η εφαρμογή των μέτρων προσέγγισης της νομοθεσίας και επιβολής του νόμου που λαμβάνονται.

Άρθρο 3

Διατάξεις περί ανταγωνισμού και άλλων οικονομικών θεμάτων

1. Οι κάτωθι πρακτικές είναι ασυμβίβαστες με την ομαλή λειτουργία της Συμφωνίας, στο μέτρο που μπορούν να επηρεάσουν το εμπόριο μεταξύ δύο ή περισσότερων συμβαλλομένων μερών:
  - (i) όλες οι συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων, οι αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων και κάθε εναρμονισμένη πρακτική μεταξύ επιχειρήσεων, οι οποίες έχουν ως αντικείμενο ή αποτέλεσμα την παρεμπόδιση, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού·
  - (ii) η κατάχρηση από μια ή περισσότερες επιχειρήσεις της δεσπόζουσας θέσης στις επικράτειες των συμβαλλομένων μερών συνολικά ή σε σημαντικό τμήμα αυτών·
  - (iii) κάθε κρατική ενίσχυση, η οποία νοθεύει ή απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό με την ευνοϊκή μεταχείριση ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων προϊόντων.

2. Κάθε πρακτική αντίθετη προς το παρόν άρθρο αξιολογείται με βάση κριτήρια που απορρέουν από την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως από τα άρθρα 81, 82, 86 και 87 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και από τα ερμηνευτικά κείμενα που έχουν εκδώσει τα όργανα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.
3. Κάθε συνδεδεμένο μέρος εξασφαλίζει ότι ανατίθενται σε επιχειρησιακά ανεξάρτητο δημόσιο φορέα οι αρμοδιότητες που είναι αναγκαίες για την πλήρη εφαρμογή της παραγράφου 1 σημεία (i) και (ii) του παρόντος άρθρου, όσον αφορά τις ιδιωτικές και τις δημόσιες επιχειρήσεις και τις επιχειρήσεις στις οποίες έχουν χορηγηθεί ειδικά δικαιώματα.
4. Κάθε συνδεδεμένο μέρος ορίζει ή ιδρύει μια επιχειρησιακά ανεξάρτητη δημόσια αρχή, στην οποία αναθέτει τις αρμοδιότητες που είναι αναγκαίες για την πλήρη εφαρμογή της παραγράφου 1 σημείο (iii). Η εν λόγω αρχή έχει, μεταξύ άλλων, την αρμοδιότητα να εγκρίνει προγράμματα χορήγησης κρατικών ενισχύσεων και μεμονωμένες ενισχύσεις σύμφωνα με την παράγραφο 2, καθώς και την αρμοδιότητα να διατάσσει την ανάκτηση κρατικής ενίσχυσης που έχει χορηγηθεί παράνομα.
5. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος εξασφαλίζει διαφάνεια στο πεδίο των κρατικών ενισχύσεων διαβιβάζοντας, μεταξύ άλλων, στα λοιπά συμβαλλόμενα μέρη τακτική ετήσια έκθεση, ή ισοδύναμο έγγραφο, όπου ακολουθείται η μεθοδολογία και η παρουσίαση της έκθεσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για τις κρατικές ενισχύσεις. Κατόπιν αιτήσεως συμβαλλομένου μέρους, ένα άλλο συμβαλλόμενο μέρος παρέχει πληροφορίες σε ιδιαίτερες μεμονωμένες περιπτώσεις κρατικής ενίσχυσης.

6. Τα συνδεδεμένα μέρη καταρτίζουν γενική απογραφή των προγραμμάτων ενίσχυσης που έχουν εγκρίνει πριν την ίδρυση της αρχής που αναφέρεται στην παράγραφο 4 και καθιστούν τα εν λόγω προγράμματα σύμφωνα με τα κριτήρια της παραγράφου 2.
7. (α) Για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 1 σημείο (iii), τα συμβαλλόμενα μέρη αναγνωρίζουν ότι, κατά τη διάρκεια των περιόδων που αναφέρονται στο Πρωτόκολλο της παρούσας Συμφωνίας, το οποίο περιέχει τα μεταβατικά μέτρα που αφορούν ένα συνδεδεμένο μέρος, οποιαδήποτε δημόσια ενίσχυση που έχει χορηγεί το εν λόγω συνδεδεμένο μέρος αξιολογείται λαμβανομένου υπόψη ότι το συγκεκριμένο συνδεδεμένο μέρος θεωρείται ως περιοχή ταυτόσημη με τις περιοχές της Ευρωπαϊκής Κοινότητας που περιγράφονται στο άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο (α) της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.
- (β) Στο τέλος της πρώτης περιόδου που αναφέρεται σε Πρωτόκολλο της παρούσας Συμφωνίας, το οποίο περιέχει τα μεταβατικά μέτρα που αφορούν ένα συνδεδεμένο μέρος, αυτό το συνδεδεμένο μέρος υποβάλλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τα στοιχεία του κατά κεφαλήν ΑΕΠ του, εναρμονισμένα σε επίπεδο NUTS II. Η αρχή που αναφέρεται στην παράγραφο 4 και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αξιολογούν στη συνέχεια από κοινού την επιλεξιμότητα των περιοχών του οικείου συνδεδεμένου μέρους, καθώς και τις μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης για τις εν λόγω περιοχές, έτσι ώστε να καταρτισθεί χάρτης περιφερειακών ενισχύσεων με βάση τις σχετικές κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

8. Εάν ένα από τα συμβαλλόμενα μέρη κρίνει ότι μια συγκεκριμένη πρακτική είναι ασυμβίβαστη με τους όρους της παραγράφου 1, μπορεί να λάβει κατάλληλα μέτρα μετά από διαβούλευση στη Μικτή Επιτροπή ή μετά από τριάντα εργάσιμες ημέρες από την υποβολή αίτησης διαβούλευσης.

9. Τα συμβαλλόμενα μέρη ανταλλάσσουν πληροφορίες λαμβάνοντας υπόψη τους περιορισμούς που επιβάλλονται από τις απαιτήσεις για το επαγγελματικό και το επιχειρηματικό απόρρητο.

Παραπομπή υποθέσεων στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

1. Γενικές αρχές που αφορούν το άρθρο 16 της Συμφωνίας

1. Οι διαδικασίες που έχουν καθιερωθεί από το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων («Δικαστήριο») για την παραπομπή προδικαστικών ερωτημάτων εντός της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ισχύουν, εφόσον ενδείκνυται. Πέραν της προδικαστικής απόφασης, το δικαστήριο του συμβαλλομένου μέρους εφαρμόζει την ερμηνεία που έδωσε το Δικαστήριο.
2. Τα συμβαλλόμενα μέρη έχουν, στο πεδίο της παρούσας Συμφωνίας, τα ίδια δικαιώματα υποβολής παρατηρήσεων στο Δικαστήριο με τα κράτη μέλη της ΕΚ.

2. Έκταση και τρόπος διεξαγωγής της διαδικασίας
που ορίζεται στο άρθρο 16 παράγραφος 2 της Συμφωνίας

1. Όταν, σύμφωνα με τη δεύτερη πρόταση του άρθρου 16 παράγραφος 2, ένα συμβαλλόμενο μέρος λαμβάνει απόφαση όσον αφορά την έκταση και τον τρόπο παραπομπής μιας υπόθεσης στο Δικαστήριο, η εν λόγω απόφαση προσδιορίζει είτε:
  - (α) ότι δικαστήριο του εν λόγω συμβαλλομένου μέρους, κατά των αποφάσεων του οποίου δεν υφίστανται ένδικα μέσα βάσει του εθνικού δικαίου, υποχρεούται να ζητήσει από το Δικαστήριο να εκδώσει προδικαστική απόφαση επί θέματος που έχει ανακύψει σε εκκρεμούσα ενώπιόν του υπόθεση και αφορά το κύρος ή την ερμηνεία πράξης αναφερόμενης στο άρθρο 16 παράγραφος 2, εφόσον το δικαστήριο αυτό κρίνει ότι χρειάζεται απόφαση επί του θέματος για να αποφανθεί, ή
  - (β) ότι κάθε δικαστήριο του εν λόγω συμβαλλομένου μέρους μπορεί να ζητήσει από το Δικαστήριο να εκδώσει προδικαστική απόφαση επί θέματος που του έχει τεθεί και αφορά την ερμηνεία πράξης αναφερόμενης στο άρθρο 16 παράγραφος 2, εφόσον το δικαστήριο αυτό κρίνει ότι χρειάζεται απόφαση επί του θέματος για να αποφανθεί,
2. Ο τρόπος εφαρμογής του άρθρου 16 παράγραφος 2 βασίζεται στις αρχές που απορρέουν από τις νομικές διατάξεις που διέπουν τη λειτουργία του Δικαστηρίου, καθώς και από τις σχετικές διατάξεις της Συνθήκης ΕΚ, το καταστατικό και τον εσωτερικό κανονισμό του Δικαστηρίου, όπως και από τη νομολογία αυτού. Σε περίπτωση που ένα συμβαλλόμενο μέρος λάβει απόφαση σχετικά με τον τρόπο εφαρμογής της παρούσας διάταξης, λαμβάνει υπόψη του τις πρακτικές κατευθύνσεις του Δικαστηρίου στο Ενημερωτικό σημείωμα σχετικά με τις παραπομπές υποθέσεων που υποβάλλουν εθνικά δικαστήρια για προδικαστική απόφαση.

3. Παραπομπή υποθέσεων σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 3 της Συμφωνίας

Το Δικαστήριο αποφαινεται για διαφορές που του υποβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 3 κατά τον τρόπο που αποφαινεται για διαφορές σύμφωνα με το άρθρο 239 της Συνθήκης ΕΚ.

4. Παραπομπές στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και γλώσσες

Τα συμβαλλόμενα μέρη δικαιούνται να χρησιμοποιούν, στις διαδικασίες ενώπιον του Δικαστηρίου που ορίζονται στην παρούσα Συμφωνία, οποιαδήποτε επίσημη γλώσσα των κοινοτικών θεσμικών οργάνων ή άλλου συμβαλλομένου μέρους. Εφόσον χρησιμοποιείται μια μη επίσημη γλώσσα των κοινοτικών θεσμικών οργάνων σε επίσημο κείμενο, παραδίδεται ταυτόχρονα η μετάφραση του κειμένου στη γαλλική γλώσσα. Εάν ένα συμβαλλόμενο μέρος προτίθεται να χρησιμοποιήσει, σε προφορική διαδικασία, μια γλώσσα που δεν είναι επίσημη γλώσσα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, το συμβαλλόμενο μέρος εξασφαλίζει ταυτόχρονη διερμηνεία στη γαλλική.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ I

**ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ, ΑΦΕΝΟΣ,
ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΑΛΒΑΝΙΑΣ, ΑΦΕΤΕΡΟΥ**

Άρθρο 1

Μεταβατικές περίοδοι

- (1) Η πρώτη μεταβατική περίοδος διαρκεί από την έναρξη ισχύος της παρούσας Συμφωνίας έως ότου εκπληρωθούν από τη Δημοκρατία της Αλβανίας, στο εξής «Αλβανία», όλοι οι όροι που καθορίζονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 του παρόντος Πρωτοκόλλου, κατόπιν σχετικής αξιολόγησης που θα πραγματοποιήσει η Ευρωπαϊκή Κοινότητα.
- (2) Η δεύτερη μεταβατική περίοδος διαρκεί από το τέλος της πρώτης μεταβατικής περιόδου έως ότου εκπληρωθούν από την Αλβανία όλοι οι όροι που καθορίζονται στο άρθρο 2 παράγραφος 2 του παρόντος Πρωτοκόλλου, κατόπιν σχετικής αξιολόγησης που θα πραγματοποιήσει η Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

Άρθρο 2

Όροι σχετικοί με τη μετάβαση

- (1) Στο τέλος της πρώτης μεταβατικής περιόδου, η Αλβανία
- (i) καθίσταται πλήρες μέλος του Συνδέσμου Αεροπορικών Αρχών (JAA) και επιδιώκει να εφαρμόζει όλη τη νομοθεσία περί ασφάλειας πτήσεων που προβλέπεται στο Παράρτημα I·
  - (ii) εφαρμόζει το έγγραφο 30 της Ευρωπαϊκής Διάσκεψης Πολιτικής Αεροπορίας (ΕΔΠΑ) και επιδιώκει να εφαρμόζει όλη τη νομοθεσία περί ασφαλείας εδάφους που προβλέπεται στο Παράρτημα I·
  - (iii) εφαρμόζει τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 3925/91 (για την κατάργηση των ελέγχων και διατυπώσεων που εφαρμόζονται στις χειραποσκευές και τις παραδιδόμενες αποσκευές), τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2409/92 (τους ναύλους και τα κόμιστρα των αεροπορικών γραμμών), την οδηγία 94/56/ΕΚ (για τις έρευνες ατυχημάτων), τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2027/97 (για την ευθύνη του αερομεταφορέως σε περίπτωση ατυχήματος), την οδηγία 2003/42/ΕΚ (για την αναφορά περιστατικών στην πολιτική αεροπορία), τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 261/2004 (για την άρνηση επιβίβασης), την οδηγία 2000/79/ΕΚ (για την οργάνωση του χρόνου εργασίας στην πολιτική αεροπορία) και την οδηγία 2003/88/ΕΚ (για την οργάνωση του χρόνου εργασίας) που αναφέρονται στο Παράρτημα I·
  - (iv) διαχωρίζει το φορέα παροχής υπηρεσιών εναέριας κυκλοφορίας από τον εθνικό ρυθμιστικό φορέα, ιδρύει εθνική εποπτική αρχή των υπηρεσιών εναέριας κυκλοφορίας, αρχίζει την αναδιοργάνωση του εναερίου χώρου της σε λειτουργικό τμήμα ή τμήματα, και εφαρμόζει ευέλικτη χρήση του εναερίου χώρου·

- (v) επικυρώνει τη σύμβαση για την ενοποίηση ορισμένων κανόνων στις διεθνείς αεροπορικές μεταφορές (Σύμβαση του Μόντρεαλ)·
  - (vi) έχει σημειώσει επαρκή πρόοδο στην εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις και τον ανταγωνισμό που περιέχονται σε συμφωνία αναφερόμενη στο άρθρο 14 παράγραφος 1 της κυρίας Συμφωνίας ή στο Παράρτημα III, αναλόγως.
- (2) Στο τέλος της δεύτερης μεταβατικής περιόδου, η Αλβανία εφαρμόζει την παρούσα Συμφωνία, καθώς και όλη τη νομοθεσία που προσδιορίζεται στο Παράρτημα I.

Άρθρο 3

Μεταβατικές ρυθμίσεις

- (1) Κατά παρέκκλιση του άρθρου 1 παράγραφος 1 της κυρίας Συμφωνίας,
- (α) Κατά τη διάρκεια της πρώτης μεταβατικής περιόδου:
- (i) κοινοτικοί αερομεταφορείς και αερομεταφορείς αδειοδοτημένοι από την Αλβανία μπορούν να ασκούν απεριόριστα δικαιώματα κυκλοφορίας μεταξύ οποιουδήποτε σημείου στην Αλβανία και οποιουδήποτε σημείου σε κράτος μέλος της ΕΚ·

- (ii) κοινοτικοί αερομεταφορείς δεν ανήκουν κατά πλειοψηφία ή δεν ελέγχονται ουσιαστικά από την Αλβανία ή υπηκόους της και οι αερομεταφορείς που είναι αδειοδοτημένοι από την Αλβανία δεν ανήκουν κατά πλειοψηφία ή δεν ελέγχονται ουσιαστικά από κράτη μέλη της ΕΚ ή υπηκόους τους.

(β) Κατά τη διάρκεια της δεύτερης μεταβατικής περιόδου:

- (i) κοινοτικοί αερομεταφορείς και αερομεταφορείς αδειοδοτημένοι από την Αλβανία μπορούν να ασκούν τα δικαιώματα κυκλοφορίας που προβλέπονται στην παράγραφο 1 στοιχείο (α) σημείο i.·
- (ii) κοινοτικοί αερομεταφορείς μπορούν να ασκούν απεριόριστα δικαιώματα κυκλοφορίας μεταξύ σημείων στην Αλβανία και άλλα συνδεδεμένα μέρη και να αλλάζουν, σε οποιοδήποτε σημείο, αεροσκάφος με την προϋπόθεση ότι η πτήση αποτελεί μέρος δρομολογίου που εξυπηρετεί ένα σημείο εντός κράτους μέλους της ΕΚ·
- (iii) αερομεταφορείς αδειοδοτημένοι από την Αλβανία μπορούν να ασκούν απεριόριστα δικαιώματα κυκλοφορίας μεταξύ σημείων σε διαφορετικά κράτη μέλη της ΕΚ και να αλλάζουν, σε οποιοδήποτε σημείο, αεροσκάφος με την προϋπόθεση ότι η πτήση αποτελεί μέρος δρομολογίου που εξυπηρετεί ένα σημείο εντός της Αλβανίας.

(2) Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, ως «κοινοτικός αερομεταφορέας» νοείται αερομεταφορέας αδειοδοτημένος από κράτος μέλος της ΕΚ, τη Νορβηγία ή την Ισλανδία.

- (3) Τα άρθρα 7 και 8 της κυρίας Συμφωνίας δεν εφαρμόζονται έως το τέλος της δεύτερης μεταβατικής περιόδου, με την επιφύλαξη της υποχρέωσης της Αλβανίας και της Κοινότητας να χορηγούν άδειες εκμετάλλευσης σύμφωνα με τις πράξεις που προσδιορίζονται στο Παράρτημα I, αντίστοιχα, στους αερομεταφορείς που ανήκουν κατά πλειοψηφία ή ελέγχονται ουσιαστικά από κράτη μέλη της ΕΚ ή υπηκόους τους και στους αερομεταφορείς που ανήκουν κατά πλειοψηφία ή ελέγχονται ουσιαστικά από την Αλβανία ή υπηκόους της από το τέλος της πρώτης μεταβατικής περιόδου.

Άρθρο 4

Ασφάλεια πτήσεων

- (1) Από την έναρξη της πρώτης μεταβατικής περιόδου η Αλβανία μετέχει ως παρατηρητής στις εργασίες του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Ασφάλειας της Αεροπορίας.
- (2) Στο τέλος της δεύτερης μεταβατικής περιόδου η Μικτή Επιτροπή συνιστάται βάσει του άρθρου 18 της κυρίας Συμφωνίας καθορίζει την ακριβή ιδιότητα και τους όρους συμμετοχής της Αλβανίας στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Ασφάλειας της Αεροπορίας.
- (3) Έως το τέλος της δεύτερης μεταβατικής περιόδου, εάν διαπιστωθούν ελλείψεις, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα μπορεί να ζητήσει να υποβληθεί σε ειδική αξιολόγηση της ασφάλειας πτήσεων η άδεια αερομεταφορέα αδειοδοτημένου από την Αλβανία να εκτελεί αερομεταφορές από και προς την Ευρωπαϊκή Κοινότητα ή εντός αυτής. Η εν λόγω αξιολόγηση πραγματοποιείται αμέσως από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα ούτως ώστε να αποφευχθεί οποιαδήποτε άσκοπη καθυστέρηση στην άσκηση των δικαιωμάτων κυκλοφορίας.

Άρθρο 5
Ασφάλεια εδάφους

- (1) Από την έναρξη της δεύτερης μεταβατικής περιόδου το εμπιστευτικό μέρος της νομοθεσίας περί ασφαλείας εδάφους που προσδιορίζεται στο Παράρτημα Ι τίθεται στη διάθεση της αρμόδιας αρχής της Αλβανίας.
- (2) Έως το τέλος της δεύτερης μεταβατικής περιόδου, εάν διαπιστωθούν ελλείψεις ασφαλείας, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα μπορεί να ζητήσει να υποβληθεί σε ειδική αξιολόγηση ασφαλείας η άδεια αερομεταφορέα αδειοδοτημένου από την Αλβανία να εκτελεί αερομεταφορές από και προς την Ευρωπαϊκή Κοινότητα ή εντός αυτής. Η εν λόγω αξιολόγηση πραγματοποιείται αμέσως από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα ούτως ώστε να αποφευχθεί οποιαδήποτε άσκοπη καθυστέρηση στην άσκηση των δικαιωμάτων κυκλοφορίας.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ II

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ, ΑΦΕΝΟΣ, ΚΑΙ ΤΗΣ ΒΟΣΝΙΑΣ-ΕΡΖΕΓΟΒΙΝΗΣ, ΑΦΕΤΕΡΟΥ

Άρθρο 1

Μεταβατικές περίοδοι

- (1) Η πρώτη μεταβατική περίοδος διαρκεί από την έναρξη ισχύος της παρούσας Συμφωνίας έως ότου εκπληρωθούν από τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη όλοι οι όροι που καθορίζονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 του παρόντος Πρωτοκόλλου, κατόπιν σχετικής αξιολόγησης που θα πραγματοποιήσει η Ευρωπαϊκή Κοινότητα.
- (2) Η δεύτερη μεταβατική περίοδος διαρκεί από το τέλος της πρώτης μεταβατικής περιόδου έως ότου εκπληρωθούν από τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη όλοι οι όροι που καθορίζονται στο άρθρο 2 παράγραφος 2 του παρόντος Πρωτοκόλλου, κατόπιν σχετικής αξιολόγησης που θα πραγματοποιήσει η Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

Άρθρο 2

Όροι σχετικοί με τη μετάβαση

- (1) Στο τέλος της πρώτης μεταβατικής περιόδου, η Βοσνία-Ερζεγοβίνη
  - (i) καθίσταται πλήρες μέλος του Συνδέσμου Αεροπορικών Αρχών (JAA) και επιδιώκει να εφαρμόζει όλη τη νομοθεσία περί ασφάλειας πτήσεων που αναφέρεται στο Παράρτημα I·

- (ii) εφαρμόζει το έγγραφο 30 της Ευρωπαϊκής Διάσκεψης Πολιτικής Αεροπορίας (ΕΔΠΑ) και επιδιώκει να εφαρμόζει όλη τη νομοθεσία περί αεροπορικής ασφάλειας που αναφέρεται στο Παράρτημα Ι·
- (iii) εφαρμόζει τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 3925/91 (για την κατάργηση των ελέγχων και διατυπώσεων που εφαρμόζονται στις χειραποσκευές και τις παραδιδόμενες αποσκευές), τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2409/92 (για τους ναύλους και τα κόμιστρα των αεροπορικών γραμμών), την οδηγία 94/56/ΕΚ (για τις έρευνες ατυχημάτων), την οδηγία 96/67/ΕΚ (για τις υπηρεσίες εδάφους), τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2027/97 (για την ευθύνη του αερομεταφορέως σε περίπτωση ατυχήματος), την οδηγία 2003/42/ΕΚ (για την αναφορά περιστατικών στην πολιτική αεροπορία), τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 261/2004 (για την άρνηση επιβίβασης), την οδηγία 2000/79/ΕΚ (για την οργάνωση του χρόνου εργασίας στην πολιτική αεροπορία) και την οδηγία 2003/88/ΕΚ (για την οργάνωση του χρόνου εργασίας) που αναφέρονται στο Παράρτημα Ι·
- (iv) επικυρώνει τη σύμβαση για την ενοποίηση ορισμένων κανόνων στις διεθνείς αεροπορικές μεταφορές (Σύμβαση του Μόντρεαλ)·
- (v) έχει σημειώσει επαρκή πρόοδο στην εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις και τον ανταγωνισμό που περιέχονται σε συμφωνία αναφερόμενη στο άρθρο 14 παράγραφος 1 της κυρίας Συμφωνίας ή στο Παράρτημα ΙΙΙ της παρούσας Συμφωνίας, αναλόγως.

(2) Στο τέλος της δεύτερης μεταβατικής περιόδου, η Βοσνία-Ερζεγοβίνη

- (i) διαχωρίζει το φορέα παροχής υπηρεσιών εναέριας κυκλοφορίας από τον εθνικό ρυθμιστικό φορέα, ιδρύει εθνική εποπτική αρχή των υπηρεσιών εναέριας κυκλοφορίας, αρχίζει την αναδιοργάνωση του εναερίου χώρου της σε λειτουργικό τμήμα ή τμήματα, και εφαρμόζει ευέλικτη χρήση του εναερίου χώρου·
- (ii) εφαρμόζει την παρούσα Συμφωνία, καθώς και όλη τη νομοθεσία που ορίζεται στο Παράρτημα I.

Άρθρο 3

Μεταβατικές ρυθμίσεις

(1) Κατά παρέκκλιση του άρθρου 1 παράγραφος 1 της κυρίας Συμφωνίας,

(α) Κατά τη διάρκεια της πρώτης μεταβατικής περιόδου:

- (i) κοινοτικοί αερομεταφορείς και αερομεταφορείς αδειοδοτημένοι από τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη μπορούν να ασκούν απεριόριστα δικαιώματα κυκλοφορίας μεταξύ οποιουδήποτε σημείου στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη και οποιουδήποτε σημείου σε κράτος μέλος της ΕΚ·

- (ii) κοινοτικοί αερομεταφορείς δεν ανήκουν κατά πλειοψηφία ή δεν ελέγχονται ουσιαστικά από τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη ή υπηκόους της και αερομεταφορείς αδειοδοτημένοι από τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη δεν ανήκουν κατά πλειοψηφία ή δεν ελέγχονται ουσιαστικά από κράτη μέλη της ΕΚ ή υπηκόους τους.
- (β) Κατά τη διάρκεια της δεύτερης μεταβατικής περιόδου:
- (i) κοινοτικοί αερομεταφορείς και αερομεταφορείς αδειοδοτημένοι από τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη μπορούν να ασκούν τα δικαιώματα κυκλοφορίας που προβλέπονται στην παράγραφο 1 στοιχείο (α) σημείο i.·
  - (ii) κοινοτικοί αερομεταφορείς μπορούν να ασκούν απεριόριστα δικαιώματα κυκλοφορίας μεταξύ σημείων στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη και άλλα συνδεδεμένα μέρη και να αλλάζουν, σε οποιοδήποτε σημείο, αεροσκάφος με την προϋπόθεση ότι η πτήση αποτελεί μέρος δρομολογίου που εξυπηρετεί ένα σημείο εντός κράτους μέλους της ΕΚ·
  - (iii) αερομεταφορείς αδειοδοτημένοι από τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη μπορούν να ασκούν απεριόριστα δικαιώματα κυκλοφορίας μεταξύ σημείων σε διαφορετικά κράτη μέλη της ΕΚ και να αλλάζουν, σε οποιοδήποτε σημείο, αεροσκάφος με την προϋπόθεση ότι η πτήση αποτελεί μέρος δρομολογίου που εξυπηρετεί ένα σημείο εντός της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης.

- (2) Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, ως «κοινοτικός αερομεταφορέας» νοείται αερομεταφορέας αδειοδοτημένος από κράτος μέλος της ΕΚ, τη Νορβηγία ή την Ισλανδία.
- (3) Τα άρθρα 7 και 8 της κυρίας Συμφωνίας δεν εφαρμόζονται έως το τέλος της δεύτερης μεταβατικής περιόδου, με την επιφύλαξη της υποχρέωσης της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης και της Κοινότητας να χορηγούν άδειες εκμετάλλευσης σύμφωνα με τις πράξεις που προσδιορίζονται στο Παράρτημα Ι, αντίστοιχα, στους αερομεταφορείς που ανήκουν κατά πλειοψηφία ή ελέγχονται ουσιαστικά από κράτη μέλη της ΕΚ ή υπηκόους τους και στους αερομεταφορείς που ανήκουν κατά πλειοψηφία ή ελέγχονται ουσιαστικά από τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη ή υπηκόους της από το τέλος της πρώτης μεταβατικής περιόδου.

Άρθρο 4

Ασφάλεια πτήσεων

- (1) Από την έναρξη της πρώτης μεταβατικής περιόδου η Βοσνία-Ερζεγοβίνη μετέχει ως παρατηρητής στις εργασίες του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Ασφάλειας της Αεροπορίας.
- (2) Στο τέλος της δεύτερης μεταβατικής περιόδου η Μικτή Επιτροπή που συνιστάται βάσει του άρθρου 18 της κυρίας Συμφωνίας καθορίζει την ακριβή ιδιότητα και τους όρους συμμετοχής της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Ασφάλειας της Αεροπορίας.

- (3) Έως το τέλος της δεύτερης μεταβατικής περιόδου, εάν διαπιστωθούν ελλείψεις, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα μπορεί να ζητήσει να υποβληθεί σε ειδική αξιολόγηση της ασφάλειας πτήσεων η άδεια αερομεταφορέα αδειοδοτημένου από τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη να εκτελεί αερομεταφορές από και προς την Ευρωπαϊκή Κοινότητα ή εντός αυτής. Η εν λόγω αξιολόγηση πραγματοποιείται αμέσως από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα ούτως ώστε να αποφευχθεί οποιαδήποτε άσκοπη καθυστέρηση στην άσκηση των δικαιωμάτων κυκλοφορίας.

Άρθρο 5

Ασφάλεια εδάφους

- (1) Από την έναρξη της δεύτερης μεταβατικής περιόδου το εμπιστευτικό μέρος της νομοθεσίας περί ασφαλείας εδάφους που προσδιορίζεται στο Παράρτημα Ι τίθεται στη διάθεση της αρμόδιας αρχής της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης.
- (2) Έως το τέλος της δεύτερης μεταβατικής περιόδου, εάν διαπιστωθούν ελλείψεις ασφαλείας, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα μπορεί να ζητήσει να υποβληθεί σε ειδική αξιολόγηση ασφαλείας η άδεια αερομεταφορέα αδειοδοτημένου από τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη να εκτελεί αερομεταφορές από και προς την Ευρωπαϊκή Κοινότητα ή εντός αυτής. Η εν λόγω αξιολόγηση πραγματοποιείται αμέσως από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα ούτως ώστε να αποφευχθεί οποιαδήποτε άσκοπη καθυστέρηση στην άσκηση των δικαιωμάτων κυκλοφορίας.

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ
ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ, ΑΦΕΝΟΣ,
ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ, ΑΦΕΤΕΡΟΥ

Άρθρο 1

Μεταβατική περίοδος

- (1) Η μεταβατική περίοδος διαρκεί από την έναρξη ισχύος της παρούσας Συμφωνίας έως ότου εκπληρωθούν από τη Δημοκρατία της Βουλγαρίας, στο εξής «Βουλγαρία», όλοι οι όροι που καθορίζονται στο άρθρο 2 του παρόντος Πρωτοκόλλου, κατόπιν σχετικής αξιολόγησης που θα πραγματοποιήσει η Ευρωπαϊκή Κοινότητα, και το αργότερο έως την προσχώρηση της Βουλγαρίας στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα.
- (2) Ως «δεύτερη μεταβατική περίοδος» στην παρούσα Συμφωνία ή τα Παραρτήματά της νοείται στην περίπτωση της Βουλγαρίας η μεταβατική περίοδος βάσει της παραγράφου 1.

Άρθρο 2

Όροι σχετικοί με τη μετάβαση

Από το τέλος της μεταβατικής περιόδου η Βουλγαρία εφαρμόζει την παρούσα Συμφωνία, καθώς και όλη τη νομοθεσία που προσδιορίζεται στο Παράρτημα Ι, όπως προβλέπεται στο άρθρο 3 της κυρίας Συμφωνίας.

Άρθρο 3
Μεταβατικές ρυθμίσεις

- (1) Κατά παρέκκλιση του άρθρου 1 παράγραφος 1 της κυρίας Συμφωνίας, κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου:
- (i) κοινοτικοί αερομεταφορείς και αερομεταφορείς αδειοδοτημένοι από τη Βουλγαρία μπορούν να ασκούν απεριόριστα δικαιώματα κυκλοφορίας μεταξύ οποιουδήποτε σημείου στη Βουλγαρία και οποιουδήποτε σημείου σε κράτος μέλος της ΕΚ·
  - (ii) κοινοτικοί αερομεταφορείς μπορούν να ασκούν απεριόριστα δικαιώματα κυκλοφορίας μεταξύ σημείων στη Βουλγαρία και άλλα συνδεδεμένα μέρη και μπορούν να αλλάζουν, σε οποιοδήποτε σημείο, αεροσκάφος με την προϋπόθεση ότι η πτήση αποτελεί μέρος δρομολογίου που εξυπηρετεί ένα σημείο εντός κράτους μέλους της ΕΚ·
  - (iii) αερομεταφορείς αδειοδοτημένοι από τη Βουλγαρία μπορούν να ασκούν απεριόριστα δικαιώματα κυκλοφορίας μεταξύ σημείων σε διαφορετικά κράτη μέλη της ΕΚ και να αλλάζουν, σε οποιοδήποτε σημείο, αεροσκάφος με την προϋπόθεση ότι η πτήση αποτελεί μέρος δρομολογίου που εξυπηρετεί ένα σημείο εντός της Βουλγαρίας.

- (2) Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, ως «κοινοτικός αερομεταφορέας» νοείται αερομεταφορέας αδειοδοτημένος από κράτος μέλος της ΕΚ, τη Νορβηγία ή την Ισλανδία.
- (3) Τα άρθρα 7 και 8 της κυρίας Συμφωνίας δεν εφαρμόζονται έως το τέλος της μεταβατικής περιόδου, με την επιφύλαξη της υποχρέωσης της Βουλγαρίας και της Κοινότητας να χορηγούν άδειες εκμετάλλευσης σύμφωνα με τις πράξεις που προσδιορίζονται στο Παράρτημα Ι, αντίστοιχα, στους αερομεταφορείς που ανήκουν κατά πλειοψηφία ή ελέγχονται ουσιαστικά από κράτη μέλη της ΕΚ ή υπηκόους τους και στους αερομεταφορείς που ανήκουν κατά πλειοψηφία ή ελέγχονται ουσιαστικά από τη Βουλγαρία ή υπηκόους της από την αρχή της μεταβατικής περιόδου.

Άρθρο 4

Ασφάλεια πτήσεων

- (1) Στο τέλος της μεταβατικής περιόδου η Μικτή Επιτροπή που συνιστάται βάσει του άρθρου 18 της κυρίας Συμφωνίας καθορίζει την ακριβή ιδιότητα και τους όρους συμμετοχής της Βουλγαρίας στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Ασφάλειας της Αεροπορίας.

- (2) Έως το τέλος της μεταβατικής περιόδου, εάν διαπιστωθούν ελλείψεις ασφαλείας, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα μπορεί να ζητήσει να υποβληθεί σε ειδική αξιολόγηση ασφαλείας η άδεια αερομεταφορέα αδειοδοτημένου από τη Βουλγαρία να εκτελεί αερομεταφορές από και προς την Ευρωπαϊκή Κοινότητα ή εντός αυτής. Η εν λόγω αξιολόγηση πραγματοποιείται αμέσως από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα ούτως ώστε να αποφευχθεί οποιαδήποτε άσκοπη καθυστέρηση στην άσκηση των δικαιωμάτων κυκλοφορίας.

Άρθρο 5

Ασφάλεια εδάφους

Έως το τέλος της μεταβατικής περιόδου, εάν διαπιστωθούν ελλείψεις ασφαλείας, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα μπορεί να ζητήσει να υποβληθεί σε ειδική αξιολόγηση ασφαλείας η άδεια αερομεταφορέα αδειοδοτημένου από τη Βουλγαρία να εκτελεί αερομεταφορές από και προς την Ευρωπαϊκή Κοινότητα ή εντός αυτής. Η εν λόγω αξιολόγηση πραγματοποιείται αμέσως από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα ούτως ώστε να αποφευχθεί οποιαδήποτε άσκοπη καθυστέρηση στην άσκηση των δικαιωμάτων κυκλοφορίας.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ IV

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ, ΑΦΕΝΟΣ, ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΚΡΟΑΤΙΑΣ, ΑΦΕΤΕΡΟΥ

Άρθρο 1

Μεταβατικές περίοδοι

- (1) Η πρώτη μεταβατική περίοδος διαρκεί από την έναρξη ισχύος της παρούσας Συμφωνίας έως ότου εκπληρωθούν από τη Δημοκρατία της Κροατίας, στο εξής «Κροατία», όλοι οι όροι που καθορίζονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 του παρόντος Πρωτοκόλλου, κατόπιν σχετικής αξιολόγησης που θα πραγματοποιήσει η Ευρωπαϊκή Κοινότητα.
- (2) Η δεύτερη μεταβατική περίοδος διαρκεί από το τέλος της πρώτης μεταβατικής περιόδου έως ότου εκπληρωθούν από την Κροατία όλοι οι όροι που καθορίζονται στο άρθρο 2 παράγραφος 2 του παρόντος Πρωτοκόλλου, κατόπιν σχετικής αξιολόγησης που θα πραγματοποιήσει η Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

- (1) Στο τέλος της πρώτης μεταβατικής περιόδου, η Κροατία
- (i) καθίσταται πλήρες μέλος του Συνδέσμου Αεροπορικών Αρχών και επιδιώκει να εφαρμόζει όλη τη νομοθεσία περί ασφάλειας πτήσεων που αναφέρεται στο Παράρτημα I·
  - (ii) εφαρμόζει το έγγραφο 30 της Ευρωπαϊκής Διάσκεψης Πολιτικής Αεροπορίας (ΕΔΠΑ) και επιδιώκει να εφαρμόζει όλη τη νομοθεσία περί αεροπορικής ασφάλειας που προβλέπεται στο Παράρτημα I·
  - (iii) εφαρμόζει τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 3925/91 (για την κατάργηση των ελέγχων και διατυπώσεων που εφαρμόζονται στις χειραποσκευές και τις παραδιδόμενες αποσκευές), τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2409/92 (για τους ναύλους και τα κόμιστρα των αεροπορικών γραμμών), την οδηγία 94/56/ΕΚ (για τις έρευνες ατυχημάτων), την οδηγία 96/67/ΕΚ (για τις υπηρεσίες εδάφους), τον κανονισμό αριθ. 2027/97 (για την ευθύνη του αερομεταφορέως σε περίπτωση ατυχήματος), την οδηγία 2003/42/ΕΚ (για την αναφορά περιστατικών στην πολιτική αεροπορία), τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 261/2004 (για την άρνηση επιβίβασης), την οδηγία 2000/79/ΕΚ (για την οργάνωση του χρόνου εργασίας στην πολιτική αεροπορία) και την οδηγία 2003/88/ΕΚ (για την οργάνωση του χρόνου εργασίας) που αναφέρονται στο Παράρτημα I·
  - (iv) διαχωρίζει το φορέα παροχής υπηρεσιών εναέριας κυκλοφορίας από τον εθνικό ρυθμιστικό φορέα, ιδρύει εθνική εποπτική αρχή των υπηρεσιών εναέριας κυκλοφορίας, αρχίζει την αναδιοργάνωση του εναερίου χώρου της σε λειτουργικό τμήμα ή τμήματα και εφαρμόζει ευέλικτη χρήση του εναερίου χώρου·

- (v) επικυρώνει τη σύμβαση για την ενοποίηση ορισμένων κανόνων στις διεθνείς αεροπορικές μεταφορές (Σύμβαση του Μόντρεαλ)·
  - (vi) έχει σημειώσει επαρκή πρόοδο στην εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις και τον ανταγωνισμό που περιέχονται σε συμφωνία αναφερόμενη στο άρθρο 14 παράγραφος 1 της παρούσας Συμφωνίας ή στο Παράρτημα III της παρούσας Συμφωνίας, αναλόγως.
- (2) Στο τέλος της δεύτερης μεταβατικής περιόδου, η Κροατία εφαρμόζει την παρούσα Συμφωνία, καθώς και όλη τη νομοθεσία που ορίζεται στο Παράρτημα I.

Άρθρο 3

Μεταβατικές ρυθμίσεις

- (1) Κατά παρέκκλιση του άρθρου 1 παράγραφος 1 της κυρίας Συμφωνίας,
- (α) Κατά τη διάρκεια της πρώτης και της δεύτερης μεταβατικής περιόδου, κοινοτικοί αερομεταφορείς και αερομεταφορείς αδειοδοτημένοι από την Κροατία μπορούν να ασκούν απεριόριστα δικαιώματα κυκλοφορίας μεταξύ οποιουδήποτε σημείου στην Κροατία και οποιουδήποτε σημείου σε κράτος μέλος της ΕΚ.

(β) Κατά τη διάρκεια της δεύτερης μεταβατικής περιόδου:

- (i) κοινοτικοί αερομεταφορείς και αερομεταφορείς αδειοδοτημένοι από την Κροατία μπορούν να ασκούν τα δικαιώματα κυκλοφορίας που προβλέπονται στην παράγραφο 1 στοιχείο (α)·
- (ii) κοινοτικοί αερομεταφορείς μπορούν να ασκούν απεριόριστα δικαιώματα κυκλοφορίας μεταξύ σημείων στην Κροατία και άλλα συνδεδεμένα μέρη και να αλλάζουν, σε οποιοδήποτε σημείο, αεροσκάφος με την προϋπόθεση ότι η πτήση αποτελεί μέρος δρομολογίου που εξυπηρετεί ένα σημείο εντός κράτους μέλους της ΕΚ·
- (iii) αερομεταφορείς αδειοδοτημένοι από την Κροατία μπορούν να ασκούν απεριόριστα δικαιώματα κυκλοφορίας μεταξύ σημείων σε διαφορετικά κράτη μέλη της ΕΚ και να αλλάζουν, σε οποιοδήποτε σημείο, αεροσκάφος με την προϋπόθεση ότι η πτήση αποτελεί μέρος δρομολογίου που εξυπηρετεί ένα σημείο εντός της Κροατίας.

(γ) Έως το τέλος της δεύτερης μεταβατικής περιόδου οι κοινοτικοί αερομεταφορείς δεν ανήκουν κατά πλειοψηφία ή δεν ελέγχονται ουσιαστικά από την Κροατία ή υπηκόους της και αερομεταφορείς που είναι αδειοδοτημένοι από την Κροατία δεν ανήκουν κατά πλειοψηφία ή δεν ελέγχονται ουσιαστικά από κράτη μέλη της ΕΚ ή υπηκόους τους.

(2) Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, ως «κοινοτικός αερομεταφορέας» νοείται αερομεταφορέας αδειοδοτημένος από κράτος μέλος της ΕΚ, τη Νορβηγία ή την Ισλανδία.

- (3) Τα άρθρα 7 και 8 της κυρίας Συμφωνίας δεν εφαρμόζονται έως το τέλος της δεύτερης μεταβατικής περιόδου, με την επιφύλαξη της υποχρέωσης της Κροατίας και της Κοινότητας να χορηγούν άδειες εκμετάλλευσης σύμφωνα με τις πράξεις που προσδιορίζονται στο Παράρτημα I, αντίστοιχα, στους αερομεταφορείς που ανήκουν κατά πλειοψηφία ή ελέγχονται ουσιαστικά από κράτη μέλη της ΕΚ ή υπηκόους τους και στους αερομεταφορείς που ανήκουν κατά πλειοψηφία ή ελέγχονται ουσιαστικά από την Κροατία ή υπηκόους της από το τέλος της πρώτης μεταβατικής περιόδου.

Άρθρο 4 Ασφάλεια πτήσεων

- (1) Από την έναρξη της πρώτης μεταβατικής περιόδου η Κροατία μετέχει ως παρατηρητής στις εργασίες του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Ασφάλειας της Αεροπορίας.
- (2) Στο τέλος της δεύτερης μεταβατικής περιόδου η Μικτή Επιτροπή που συνιστάται βάσει του άρθρου 18 της κυρίας Συμφωνίας καθορίζει την ακριβή ιδιότητα και τους όρους συμμετοχής της Κροατίας στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Ασφάλειας της Αεροπορίας.
- (3) Έως το τέλος της δεύτερης μεταβατικής περιόδου, εάν διαπιστωθούν ελλείψεις ασφαλείας, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα μπορεί να ζητήσει να υποβληθεί σε ειδική αξιολόγηση ασφαλείας η άδεια αερομεταφορέα αδειοδοτημένου από την Κροατία να εκτελεί αερομεταφορές από και προς την Ευρωπαϊκή Κοινότητα ή εντός αυτής. Η εν λόγω αξιολόγηση πραγματοποιείται αμέσως από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα ούτως ώστε να αποφευχθεί οποιαδήποτε άσκοπη καθυστέρηση στην άσκηση των δικαιωμάτων κυκλοφορίας.

Άρθρο 5
Ασφάλεια εδάφους

- (1) Από την έναρξη της δεύτερης μεταβατικής περιόδου το εμπιστευτικό μέρος της νομοθεσίας περί ασφαλείας εδάφους που προσδιορίζεται στο Παράρτημα Ι τίθεται στη διάθεση της αρμόδιας αρχής της Κροατίας.
- (2) Έως το τέλος της δεύτερης μεταβατικής περιόδου, εάν διαπιστωθούν ελλείψεις ασφαλείας, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα μπορεί να ζητήσει να υποβληθεί σε ειδική αξιολόγηση ασφαλείας η άδεια αερομεταφορέα αδειοδοτημένου από την Κροατία να εκτελεί αερομεταφορές από και προς την Ευρωπαϊκή Κοινότητα ή εντός αυτής. Η εν λόγω αξιολόγηση πραγματοποιείται αμέσως από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα ούτως ώστε να αποφευχθεί οποιαδήποτε άσκοπη καθυστέρηση στην άσκηση των δικαιωμάτων κυκλοφορίας.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ V

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ, ΑΦΕΝΟΣ, ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΡΩΗΝ ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΒΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ, ΑΦΕΤΕΡΟΥ

Άρθρο 1

Μεταβατικές περίοδοι

- (1) Η πρώτη μεταβατική περίοδος διαρκεί από την έναρξη ισχύος της παρούσας Συμφωνίας έως ότου εκπληρωθούν από την Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας όλοι οι όροι που καθορίζονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 του παρόντος Πρωτοκόλλου, κατόπιν σχετικής αξιολόγησης που θα πραγματοποιήσει η Ευρωπαϊκή Κοινότητα.
- (2) Η δεύτερη μεταβατική περίοδος διαρκεί από το τέλος της πρώτης μεταβατικής περιόδου έως ότου εκπληρωθούν από την Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας όλοι οι όροι που καθορίζονται στο άρθρο 2 παράγραφος 2 του παρόντος Πρωτοκόλλου, κατόπιν σχετικής αξιολόγησης που θα πραγματοποιήσει η Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

Άρθρο 2

Όροι σχετικοί με τη μετάβαση

- (1) Στο τέλος της πρώτης μεταβατικής περιόδου, η Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας
  - (i) καθίσταται πλήρες μέλος του Συνδέσμου Αεροπορικών Αρχών και επιδιώκει να εφαρμόζει όλη τη νομοθεσία περί ασφάλειας πτήσεων που αναφέρεται στο Παράρτημα I·

- (ii) εφαρμόζει το έγγραφο 30 της Ευρωπαϊκής Διάσκεψης Πολιτικής Αεροπορίας (ΕΔΠΑ) και επιδιώκει να εφαρμόζει όλη τη νομοθεσία περί αεροπορικής ασφάλειας που αναφέρεται στο Παράρτημα Ι·
- (iii) εφαρμόζει τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 3925/91 (για την κατάργηση των ελέγχων και διατυπώσεων που εφαρμόζονται στις χειραποσκευές και τις παραδιδόμενες αποσκευές), τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2409/92 (για τους ναύλους και τα κόμιστρα των αεροπορικών γραμμών), την οδηγία 94/56/ΕΚ (για τις έρευνες ατυχημάτων), την οδηγία 96/67/ΕΚ (για τις υπηρεσίες εδάφους), την οδηγία 2003/42/ΕΚ (για την αναφορά περιστατικών στην πολιτική αεροπορία), την οδηγία 2000/79/ΕΚ (για την οργάνωση του χρόνου εργασίας στην πολιτική αεροπορία) και την οδηγία 2003/88/ΕΚ (για την οργάνωση του χρόνου εργασίας) που αναφέρονται στο Παράρτημα Ι·
- (iv) διαχωρίζει το φορέα παροχής υπηρεσιών εναέριας κυκλοφορίας από τον εθνικό ρυθμιστικό φορέα, ιδρύει εθνική εποπτική αρχή των υπηρεσιών εναέριας κυκλοφορίας, αρχίζει την αναδιοργάνωση του εναερίου χώρου της σε λειτουργικό τμήμα ή τμήματα, και εφαρμόζει ευέλικτη χρήση του εναερίου χώρου·
- (v) επικυρώνει τη σύμβαση για την ενοποίηση ορισμένων κανόνων στις διεθνείς αεροπορικές μεταφορές (Σύμβαση του Μόντρεαλ)·
- (vi) έχει σημειώσει επαρκή πρόοδο στην εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις και τον ανταγωνισμό που περιέχονται σε συμφωνία αναφερόμενη στο άρθρο 14 παράγραφος 1 της κυρίας Συμφωνίας ή στο Παράρτημα ΙΙΙ της παρούσας Συμφωνίας, αναλόγως.

- (2) Στο τέλος της δεύτερης μεταβατικής περιόδου, η Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας εφαρμόζει την παρούσα Συμφωνία, καθώς και όλη τη νομοθεσία που ορίζεται στο Παράρτημα Ι.

Άρθρο 3

Μεταβατικές ρυθμίσεις

- (1) Κατά παρέκκλιση του άρθρου 1 παράγραφος 1 της κυρίας Συμφωνίας,

- (α) Κατά τη διάρκεια της πρώτης μεταβατικής περιόδου:

- (i) κοινοτικοί αερομεταφορείς και αερομεταφορείς αδειοδοτημένοι από την Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας μπορούν να ασκούν απεριόριστα δικαιώματα κυκλοφορίας μεταξύ οποιουδήποτε σημείου στην Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας και οποιουδήποτε σημείου σε κράτος μέλος της ΕΚ·
- (ii) κοινοτικοί αερομεταφορείς δεν ανήκουν κατά πλειοψηφία ή δεν ελέγχονται ουσιαστικά από την Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας ή υπηκόους της και οι αερομεταφορείς που είναι αδειοδοτημένοι από την Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας δεν ανήκουν κατά πλειοψηφία ή δεν ελέγχονται ουσιαστικά από κράτη μέλη της ΕΚ ή υπηκόους τους.

- (β) Κατά τη διάρκεια της δεύτερης μεταβατικής περιόδου:
- (i) κοινοτικοί αερομεταφορείς και αερομεταφορείς αδειοδοτημένοι από την Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας μπορούν να ασκούν τα δικαιώματα κυκλοφορίας που προβλέπονται στην παράγραφο 1 στοιχείο (α) σημείο i.·
  - (ii) κοινοτικοί αερομεταφορείς μπορούν να ασκούν απεριόριστα δικαιώματα κυκλοφορίας μεταξύ σημείων στην Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας και άλλα συνδεδεμένα μέρη και να αλλάζουν, σε οποιοδήποτε σημείο, αεροσκάφος με την προϋπόθεση ότι η πτήση αποτελεί μέρος δρομολογίου που εξυπηρετεί ένα σημείο εντός κράτους μέλους της ΕΚ·
  - (iii) αερομεταφορείς αδειοδοτημένοι από την Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας μπορούν να ασκούν απεριόριστα δικαιώματα κυκλοφορίας μεταξύ σημείων σε διαφορετικά κράτη μέλη της ΕΚ και να αλλάζουν, σε οποιοδήποτε σημείο, αεροσκάφος με την προϋπόθεση ότι η πτήση αποτελεί μέρος δρομολογίου που εξυπηρετεί ένα σημείο εντός της Πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας.
- (2) Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, ως «κοινοτικός αερομεταφορέας» νοείται αερομεταφορέας αδειοδοτημένος από κράτος μέλος της ΕΚ, τη Νορβηγία ή την Ισλανδία.

- (3) Τα άρθρα 7 και 8 της κυρίας Συμφωνίας δεν εφαρμόζονται έως το τέλος της δεύτερης μεταβατικής περιόδου, με την επιφύλαξη της υποχρέωσης της Πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας και της Κοινότητας να χορηγούν άδειες εκμετάλλευσης σύμφωνα με τις πράξεις που προσδιορίζονται στο Παράρτημα I, αντίστοιχα, στους αερομεταφορείς που ανήκουν κατά πλειοψηφία ή ελέγχονται ουσιαστικά από κράτη μέλη της ΕΚ ή υπηκόους τους και στους αερομεταφορείς που ανήκουν κατά πλειοψηφία ή ελέγχονται ουσιαστικά από την Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας ή υπηκόους της από το τέλος της πρώτης μεταβατικής περιόδου.

Άρθρο 4

Εφαρμογή ορισμένων νομοθετημάτων από την Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας

Κατά παρέκκλιση του άρθρου 2 του παρόντος πρωτοκόλλου, με την έναρξη ισχύος της παρούσας Συμφωνίας η Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας

- (i) εφαρμόζει στην πράξη τη σύμβαση για την ενοποίηση ορισμένων κανόνων στις διεθνείς αεροπορικές μεταφορές (Σύμβαση του Μόντρεαλ)·
- (ii) επιβάλλει τη συμμόρφωση στην πράξη προς τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 261/2004 των αερομεταφορέων που είναι αδειοδοτημένοι από την Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας·
- (iii) παύει ή καθιστά σύμφωνη με το κοινοτικό δίκαιο τη σύμβαση μεταξύ της κυβέρνησης της Πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας και της Macedonian Airlines (MAT).

Άρθρο 5
Ασφάλεια πτήσεων

- (1) Από την έναρξη της πρώτης μεταβατικής περιόδου η Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας μετέχει ως παρατηρητής στις εργασίες του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Ασφάλειας της Αεροπορίας.
- (2) Στο τέλος της δεύτερης μεταβατικής περιόδου η Μικτή Επιτροπή που συστήνεται βάσει του άρθρου 18 της κυρίας Συμφωνίας καθορίζει την ακριβή ιδιότητα και τους όρους συμμετοχής της Πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Ασφάλειας της Αεροπορίας.
- (3) Έως το τέλος της δεύτερης μεταβατικής περιόδου, εάν διαπιστωθούν ελλείψεις ασφαλείας, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα μπορεί να ζητήσει να υποβληθεί σε ειδική αξιολόγηση ασφαλείας η άδεια αερομεταφορέα αδειοδοτημένου από την Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας να εκτελεί αερομεταφορές από και προς την Ευρωπαϊκή Κοινότητα ή εντός αυτής. Η εν λόγω αξιολόγηση πραγματοποιείται αμέσως από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα ούτως ώστε να αποφευχθεί οποιαδήποτε άσκοπη καθυστέρηση στην άσκηση των δικαιωμάτων κυκλοφορίας.

Άρθρο 6
Ασφάλεια εδάφους

- (1) Από την έναρξη της δεύτερης μεταβατικής περιόδου το εμπιστευτικό μέρος της νομοθεσίας περί ασφαλείας εδάφους που προσδιορίζεται στο Παράρτημα Ι τίθεται στη διάθεση της αρμόδιας αρχής της Πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας.
- (2) Έως το τέλος της δεύτερης μεταβατικής περιόδου, εάν διαπιστωθούν ελλείψεις ασφαλείας, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα μπορεί να ζητήσει να υποβληθεί σε ειδική αξιολόγηση ασφαλείας η άδεια αερομεταφορέα αδειοδοτημένου από την Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας να εκτελεί αερομεταφορές από και προς την Ευρωπαϊκή Κοινότητα ή εντός αυτής. Η εν λόγω αξιολόγηση πραγματοποιείται αμέσως από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα ούτως ώστε να αποφευχθεί οποιαδήποτε άσκοπη καθυστέρηση στην άσκηση των δικαιωμάτων κυκλοφορίας.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ VI

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ, ΑΦΕΝΟΣ, ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΣΕΡΒΙΑΣ, ΑΦΕΤΕΡΟΥ

Άρθρο 1

Μεταβατικές περίοδοι

- (1) Η πρώτη μεταβατική περίοδος διαρκεί από την έναρξη ισχύος της παρούσας Συμφωνίας έως ότου εκπληρωθούν από τη Δημοκρατία της Σερβίας όλοι οι όροι που καθορίζονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 του παρόντος Πρωτοκόλλου, κατόπιν σχετικής αξιολόγησης που θα πραγματοποιήσει η οικεία αρχή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.
- (2) Η δεύτερη μεταβατική περίοδος διαρκεί από το τέλος της πρώτης μεταβατικής περιόδου έως ότου εκπληρωθούν από τη Δημοκρατία της Σερβίας όλοι οι όροι που καθορίζονται στο άρθρο 2 παράγραφος 2 του παρόντος Πρωτοκόλλου, κατόπιν σχετικής αξιολόγησης που θα πραγματοποιήσει η οικεία αρχή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

- (1) Στο τέλος της πρώτης μεταβατικής περιόδου η Δημοκρατία της Σερβίας
- (i) καθίσταται πλήρες μέλος του Συνδέσμου Αεροπορικών Αρχών και επιδιώκει να εφαρμόζει όλη τη νομοθεσία περί ασφάλειας πτήσεων που αναφέρεται στο Παράρτημα I·
  - (ii) εφαρμόζει το έγγραφο 30 της Ευρωπαϊκής Διάσκεψης Πολιτικής Αεροπορίας (ΕΔΠΑ) και επιδιώκει να εφαρμόζει όλη τη νομοθεσία περί αεροπορικής ασφάλειας που αναφέρεται στο Παράρτημα I·
  - (iii) εφαρμόζει τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 3925/91 (για την κατάργηση των ελέγχων και διατυπώσεων που εφαρμόζονται στις χειραποσκευές και τις παραδιδόμενες αποσκευές), τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2409/92 (για τους ναύλους και τα κόμιστρα των αεροπορικών γραμμών), την οδηγία 94/56/ΕΚ (για τις έρευνες ατυχημάτων), την οδηγία 96/67/ΕΚ (για τις υπηρεσίες εδάφους), την οδηγία 2003/42/ΕΚ (για την αναφορά περιστατικών στην πολιτική αεροπορία), την οδηγία 2000/79/ΕΚ (για την οργάνωση του χρόνου εργασίας στην πολιτική αεροπορία) και την οδηγία 2003/88/ΕΚ (για την οργάνωση του χρόνου εργασίας) που αναφέρονται στο Παράρτημα I·
  - (iv) διαχωρίζει το φορέα παροχής υπηρεσιών εναέριας κυκλοφορίας από τον ρυθμιστικό φορέα της Δημοκρατίας της Σερβίας, ιδρύει εποπτική αρχή των υπηρεσιών εναέριας κυκλοφορίας της Δημοκρατίας της Σερβίας, αρχίζει την αναδιοργάνωση του εναερίου χώρου της Δημοκρατίας της Σερβίας σε λειτουργικό τμήμα ή τμήματα, και εφαρμόζει ευέλικτη χρήση του εναερίου χώρου·

- (v) επικυρώνει τη σύμβαση για την ενοποίηση ορισμένων κανόνων στις διεθνείς αεροπορικές μεταφορές (Σύμβαση του Μόντρεαλ)·
  - (vi) έχει σημειώσει επαρκή πρόοδο στην εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις και τον ανταγωνισμό που περιέχονται σε συμφωνία αναφερόμενη στο άρθρο 14 παράγραφος 1 της κυρίας Συμφωνίας ή στο Παράρτημα III της παρούσας Συμφωνίας, αναλόγως.
- (2) Στο τέλος της δεύτερης μεταβατικής περιόδου, η Δημοκρατία της Σερβίας εφαρμόζει την παρούσα Συμφωνία, καθώς και όλη τη νομοθεσία που ορίζεται στο Παράρτημα I.

Άρθρο 3

Μεταβατικές ρυθμίσεις

- (1) Κατά παρέκκλιση του άρθρου 1 παράγραφος 1 της κυρίας Συμφωνίας,
- (α) Κατά τη διάρκεια της πρώτης μεταβατικής περιόδου:
- (i) Κατά τη διάρκεια της πρώτης και της δεύτερης μεταβατικής περιόδου, κοινοτικοί αερομεταφορείς και αερομεταφορείς αδειοδοτημένοι από τη Δημοκρατία της Σερβίας μπορούν να ασκούν απεριόριστα δικαιώματα κυκλοφορίας μεταξύ οποιουδήποτε σημείου στη Δημοκρατία της Σερβίας και οποιουδήποτε σημείου σε κράτος μέλος της ΕΚ·

- (ii) κοινοτικοί αερομεταφορείς δεν ανήκουν κατά πλειοψηφία ή δεν ελέγχονται ουσιαστικά από τη Δημοκρατία της Σερβίας ή υπηκόους της και οι αερομεταφορείς που είναι αδειοδοτημένοι από τη Δημοκρατία της Σερβίας δεν ανήκουν κατά πλειοψηφία ή δεν ελέγχονται ουσιαστικά από κράτη μέλη της ΕΚ ή υπηκόους τους.

(β) Κατά τη διάρκεια της δεύτερης μεταβατικής περιόδου:

- (i) κοινοτικοί αερομεταφορείς και αερομεταφορείς αδειοδοτημένοι από τη Δημοκρατία της Σερβίας μπορούν να ασκούν τα δικαιώματα κυκλοφορίας που προβλέπονται στην παράγραφο 1 στοιχείο (α) σημείο i.
- (ii) κοινοτικοί αερομεταφορείς μπορούν να ασκούν απεριόριστα δικαιώματα κυκλοφορίας μεταξύ σημείων στη Δημοκρατία της Σερβίας και άλλα συνδεδεμένα μέρη και να αλλάζουν, σε οποιοδήποτε σημείο, αεροσκάφος με την προϋπόθεση ότι η πτήση αποτελεί μέρος δρομολογίου που εξυπηρετεί ένα σημείο εντός κράτους μέλους της ΕΚ.
- (iii) αερομεταφορείς αδειοδοτημένοι από τη Δημοκρατία της Σερβίας μπορούν να ασκούν απεριόριστα δικαιώματα κυκλοφορίας μεταξύ σημείων σε διαφορετικά κράτη μέλη της ΕΚ και να αλλάζουν, σε οποιοδήποτε σημείο, αεροσκάφος με την προϋπόθεση ότι η πτήση αποτελεί μέρος δρομολογίου που εξυπηρετεί ένα σημείο εντός της Δημοκρατίας της Σερβίας.

(2) Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, ως «κοινοτικός αερομεταφορέας» νοείται αερομεταφορέας αδειοδοτημένος από κράτος μέλος της ΕΚ, τη Νορβηγία ή την Ισλανδία.

- (3) Τα άρθρα 7 και 8 της κυρίας Συμφωνίας δεν εφαρμόζονται έως το τέλος της δεύτερης μεταβατικής περιόδου, με την επιφύλαξη της υποχρέωσης της Δημοκρατίας της Σερβίας και της Κοινότητας να χορηγούν άδειες εκμετάλλευσης σύμφωνα με τις πράξεις που προσδιορίζονται στο Παράρτημα I, αντίστοιχα, στους αερομεταφορείς που ανήκουν κατά πλειοψηφία ή ελέγχονται ουσιαστικά από κράτη μέλη της ΕΚ ή υπηκόους τους και στους αερομεταφορείς που ανήκουν κατά πλειοψηφία ή ελέγχονται ουσιαστικά από τη Δημοκρατία της Σερβίας ή υπηκόους της από το τέλος της πρώτης μεταβατικής περιόδου.

Άρθρο 4

Ασφάλεια πτήσεων

- (1) Από την έναρξη της πρώτης μεταβατικής περιόδου η Δημοκρατία της Σερβίας μετέχει ως παρατηρητής στις εργασίες του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Ασφάλειας της Αεροπορίας.
- (2) Στο τέλος της δεύτερης μεταβατικής περιόδου η Μικτή Επιτροπή που συνιστάται βάσει του άρθρου 18 της κυρίας Συμφωνίας καθορίζει την ακριβή ιδιότητα και τους όρους συμμετοχής της Δημοκρατίας της Σερβίας στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Ασφάλειας της Αεροπορίας.
- (3) Έως το τέλος της δεύτερης μεταβατικής περιόδου, εάν διαπιστωθούν ελλείψεις, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα μπορεί να ζητήσει να υποβληθεί σε ειδική αξιολόγηση ασφαλείας η άδεια αερομεταφορέα αδειοδοτημένου από τη Δημοκρατία της Σερβίας να εκτελεί αερομεταφορές από και προς την Ευρωπαϊκή Κοινότητα ή εντός αυτής. Η εν λόγω αξιολόγηση πραγματοποιείται αμέσως από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα ούτως ώστε να αποφευχθεί οποιαδήποτε άσκοπη καθυστέρηση στην άσκηση των δικαιωμάτων κυκλοφορίας.

Άρθρο 5
Ασφάλεια εδάφους

- (1) Από την έναρξη της δεύτερης μεταβατικής περιόδου το εμπιστευτικό μέρος της νομοθεσίας περί ασφαλείας εδάφους που προσδιορίζεται στο Παράρτημα Ι τίθεται στη διάθεση της αρμόδιας αρχής της Δημοκρατίας της Σερβίας.
- (2) Έως το τέλος της δεύτερης μεταβατικής περιόδου, εάν διαπιστωθούν ελλείψεις ασφαλείας, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα μπορεί να ζητήσει να υποβληθεί σε ειδική αξιολόγηση ασφαλείας η άδεια αερομεταφορέα αδειοδοτημένου από τη Δημοκρατία της Σερβίας να εκτελεί αερομεταφορές από και προς την Ευρωπαϊκή Κοινότητα ή εντός αυτής. Η εν λόγω αξιολόγηση πραγματοποιείται αμέσως από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα ούτως ώστε να αποφευχθεί οποιαδήποτε άσκοπη καθυστέρηση στην άσκηση των δικαιωμάτων κυκλοφορίας.

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ
ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ, ΑΦΕΝΟΣ,
ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΟΥ ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΥ, ΑΦΕΤΕΡΟΥ

Άρθρο 1

Μεταβατικές περίοδοι

- (1) Η πρώτη μεταβατική περίοδος διαρκεί από την έναρξη ισχύος της παρούσας Συμφωνίας έως ότου εκπληρωθούν από τη Δημοκρατία του Μαυροβουνίου όλοι οι όροι που καθορίζονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 του παρόντος Πρωτοκόλλου, κατόπιν σχετικής αξιολόγησης που θα πραγματοποιήσει η αρμόδια αρχή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.
- (2) Η δεύτερη μεταβατική περίοδος διαρκεί από το τέλος της πρώτης μεταβατικής περιόδου έως ότου εκπληρωθούν από τη Δημοκρατία του Μαυροβουνίου όλοι οι όροι που καθορίζονται στο άρθρο 2 παράγραφος 2 του παρόντος Πρωτοκόλλου, κατόπιν σχετικής αξιολόγησης που θα πραγματοποιήσει η αρμόδια αρχή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

- (1) Στο τέλος της πρώτης μεταβατικής περιόδου η Δημοκρατία του Μαυροβουνίου
- (i) καθίσταται πλήρες μέλος του Συνδέσμου Αεροπορικών Αρχών και επιδιώκει να εφαρμόζει όλη τη νομοθεσία περί ασφάλειας πτήσεων που αναφέρεται στο Παράρτημα I·
  - (ii) εφαρμόζει το έγγραφο 30 της Ευρωπαϊκής Διάσκεψης Πολιτικής Αεροπορίας (ΕΔΠΑ) και επιδιώκει να εφαρμόζει όλη τη νομοθεσία περί αεροπορικής ασφάλειας που αναφέρεται στο Παράρτημα I·
  - (iii) εφαρμόζει τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 3925/91 (για την κατάργηση των ελέγχων και διατυπώσεων που εφαρμόζονται στις χειραποσκευές και τις παραδιδόμενες αποσκευές), τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2409/92 (για τους ναύλους και τα κόμιστρα των αεροπορικών γραμμών), την οδηγία 94/56/ΕΚ (για τις έρευνες ατυχημάτων), την οδηγία 96/67/ΕΚ (για τις υπηρεσίες εδάφους), την οδηγία 2003/42/ΕΚ (για την αναφορά περιστατικών στην πολιτική αεροπορία), την οδηγία 2000/79/ΕΚ (για την οργάνωση του χρόνου εργασίας στην πολιτική αεροπορία) και την οδηγία 2003/88/ΕΚ (για την οργάνωση του χρόνου εργασίας) που αναφέρονται στο Παράρτημα I·
  - (iv) διαχωρίζει το φορέα παροχής υπηρεσιών εναέριας κυκλοφορίας από τον ρυθμιστικό φορέα της Δημοκρατίας του Μαυροβουνίου, ιδρύει εποπτική αρχή των υπηρεσιών εναέριας κυκλοφορίας της Δημοκρατίας του Μαυροβουνίου, αρχίζει την αναδιοργάνωση του εναερίου χώρου της Δημοκρατίας του Μαυροβουνίου σε λειτουργικό τμήμα ή τμήματα, και εφαρμόζει ευέλικτη χρήση του εναερίου χώρου·

- (v) επικυρώνει τη σύμβαση για την ενοποίηση ορισμένων κανόνων στις διεθνείς αεροπορικές μεταφορές (Σύμβαση του Μόντρεαλ)·
  - (vi) έχει σημειώσει επαρκή πρόοδο στην εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις και τον ανταγωνισμό που περιέχονται σε συμφωνία αναφερόμενη στο άρθρο 14 παράγραφος 1 της κυρίας Συμφωνίας ή στο Παράρτημα III της παρούσας Συμφωνίας, αναλόγως.
- (2) Στο τέλος της δεύτερης μεταβατικής περιόδου, η Δημοκρατία του Μαυροβουνίου εφαρμόζει την παρούσα Συμφωνία, καθώς και όλη τη νομοθεσία που ορίζεται στο Παράρτημα I.

Άρθρο 3

Μεταβατικές ρυθμίσεις

- (1) Κατά παρέκκλιση του άρθρου 1 παράγραφος 1 της κυρίας Συμφωνίας,
- (α) Κατά τη διάρκεια της πρώτης μεταβατικής περιόδου:
- (i) Κατά τη διάρκεια της πρώτης και της δεύτερης μεταβατικής περιόδου, κοινοτικοί αερομεταφορείς και αερομεταφορείς αδειοδοτημένοι από τη Δημοκρατία του Μαυροβουνίου μπορούν να ασκούν απεριόριστα δικαιώματα κυκλοφορίας μεταξύ οποιουδήποτε σημείου στη Δημοκρατία του Μαυροβουνίου και οποιουδήποτε σημείου σε κράτος μέλος της ΕΚ·

- (ii) κοινοτικοί αερομεταφορείς δεν ανήκουν κατά πλειοψηφία ή δεν ελέγχονται ουσιαστικά από τη Δημοκρατία του Μαυροβουνίου ή υπηκόους της και οι αερομεταφορείς που είναι αδειοδοτημένοι από τη Δημοκρατία του Μαυροβουνίου δεν ανήκουν κατά πλειοψηφία ή δεν ελέγχονται ουσιαστικά από κράτη μέλη της ΕΚ ή υπηκόους τους.

(β) Κατά τη διάρκεια της δεύτερης μεταβατικής περιόδου:

- (i) κοινοτικοί αερομεταφορείς και αερομεταφορείς αδειοδοτημένοι από τη Δημοκρατία του Μαυροβουνίου μπορούν να ασκούν τα δικαιώματα κυκλοφορίας που προβλέπονται στην παράγραφο 1 στοιχείο (α) σημείο i.
- (ii) κοινοτικοί αερομεταφορείς μπορούν να ασκούν απεριόριστα δικαιώματα κυκλοφορίας μεταξύ σημείων στη Δημοκρατία του Μαυροβουνίου και άλλα συνδεδεμένα μέρη και να αλλάζουν, σε οποιοδήποτε σημείο, αεροσκάφος με την προϋπόθεση ότι η πτήση αποτελεί μέρος δρομολογίου που εξυπηρετεί ένα σημείο εντός κράτους μέλους της ΕΚ.
- (iii) αερομεταφορείς αδειοδοτημένοι από τη Δημοκρατία του Μαυροβουνίου μπορούν να ασκούν απεριόριστα δικαιώματα κυκλοφορίας μεταξύ σημείων σε διαφορετικά κράτη μέλη της ΕΚ και να αλλάζουν, σε οποιοδήποτε σημείο, αεροσκάφος με την προϋπόθεση ότι η πτήση αποτελεί μέρος δρομολογίου που εξυπηρετεί ένα σημείο εντός της Δημοκρατίας του Μαυροβουνίου.

(2) Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, ως «κοινοτικός αερομεταφορέας» νοείται αερομεταφορέας αδειοδοτημένος από κράτος μέλος της ΕΚ, τη Νορβηγία ή την Ισλανδία.

- (3) Τα άρθρα 7 και 8 της κυρίας Συμφωνίας δεν εφαρμόζονται έως το τέλος της δεύτερης μεταβατικής περιόδου, με την επιφύλαξη της υποχρέωσης της Δημοκρατίας του Μαυροβουνίου και της Κοινότητας να χορηγούν άδειες εκμετάλλευσης σύμφωνα με τις πράξεις που προσδιορίζονται στο Παράρτημα I, αντίστοιχα, στους αερομεταφορείς που ανήκουν κατά πλειοψηφία ή ελέγχονται ουσιαστικά από κράτη μέλη της ΕΚ ή υπηκόους τους και στους αερομεταφορείς που ανήκουν κατά πλειοψηφία ή ελέγχονται ουσιαστικά από τη Δημοκρατία του Μαυροβουνίου ή υπηκόους της από το τέλος της πρώτης μεταβατικής περιόδου.

Άρθρο 4 Ασφάλεια πτήσεων

- (1) Από την έναρξη της πρώτης μεταβατικής περιόδου η Δημοκρατία του Μαυροβουνίου μετέχει ως παρατηρητής στις εργασίες του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Ασφάλειας της Αεροπορίας.
- (2) Στο τέλος της δεύτερης μεταβατικής περιόδου η Μικτή Επιτροπή που συνιστάται βάσει του άρθρου 18 της κυρίας Συμφωνίας καθορίζει την ακριβή ιδιότητα και τους όρους συμμετοχής της Δημοκρατίας του Μαυροβουνίου στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Ασφάλειας της Αεροπορίας.
- (3) Έως το τέλος της δεύτερης μεταβατικής περιόδου, εάν διαπιστωθούν ελλείψεις, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα μπορεί να ζητήσει να υποβληθεί σε ειδική αξιολόγηση ασφαλείας η άδεια αερομεταφορέα αδειοδοτημένου από τη Δημοκρατία του Μαυροβουνίου να εκτελεί αερομεταφορές από και προς την Ευρωπαϊκή Κοινότητα ή εντός αυτής. Η εν λόγω αξιολόγηση πραγματοποιείται αμέσως από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα ούτως ώστε να αποφευχθεί οποιαδήποτε άσκοπη καθυστέρηση στην άσκηση των δικαιωμάτων κυκλοφορίας.

Άρθρο 5
Ασφάλεια εδάφους

- (1) Από την έναρξη της δεύτερης μεταβατικής περιόδου το εμπιστευτικό μέρος της νομοθεσίας περί ασφαλείας εδάφους που προσδιορίζεται στο Παράρτημα Ι τίθεται στη διάθεση της αρμόδιας αρχής της Δημοκρατίας του Μαυροβουνίου.
- (2) Έως το τέλος της δεύτερης μεταβατικής περιόδου, εάν διαπιστωθούν ελλείψεις ασφαλείας, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα μπορεί να ζητήσει να υποβληθεί σε ειδική αξιολόγηση ασφαλείας η άδεια αερομεταφορέα αδειοδοτημένου από τη Δημοκρατία του Μαυροβουνίου να εκτελεί αερομεταφορές από και προς την Ευρωπαϊκή Κοινότητα ή εντός αυτής. Η εν λόγω αξιολόγηση πραγματοποιείται αμέσως από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα ούτως ώστε να αποφευχθεί οποιαδήποτε άσκοπη καθυστέρηση στην άσκηση των δικαιωμάτων κυκλοφορίας.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ VIII

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ, ΑΦΕΝΟΣ, ΚΑΙ ΤΗΣ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ, ΑΦΕΤΕΡΟΥ

Άρθρο 1

Μεταβατική περίοδος

- (1) Η μεταβατική περίοδος διαρκεί από την έναρξη ισχύος της παρούσας Συμφωνίας έως ότου εκπληρωθούν από τη Δημοκρατία της Ρουμανίας όλοι οι όροι που καθορίζονται στο άρθρο 2 του παρόντος Πρωτοκόλλου, κατόπιν σχετικής αξιολόγησης που θα πραγματοποιήσει η Ευρωπαϊκή Κοινότητα.
- (2) Ως «μεταβατική περίοδος» στην παρούσα Συμφωνία ή τα Παραρτήματά της νοείται στην περίπτωση της Ρουμανίας η μεταβατική περίοδος βάσει της παραγράφου 1.

Άρθρο 2

Όροι σχετικοί με τη μετάβαση

Από το τέλος της μεταβατικής περιόδου η Ρουμανία εφαρμόζει την παρούσα Συμφωνία, καθώς και όλη τη νομοθεσία που προσδιορίζεται στο Παράρτημα I.

Άρθρο 3
Μεταβατικές ρυθμίσεις

(1) Κατά παρέκκλιση του άρθρου 1 παράγραφος 1 της κυρίας Συμφωνίας,

κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου:

- (i) κοινοτικοί αερομεταφορείς και αερομεταφορείς αδειοδοτημένοι από τη Ρουμανία μπορούν να ασκούν απεριόριστα δικαιώματα κυκλοφορίας μεταξύ οποιουδήποτε σημείου στη Ρουμανία και οποιουδήποτε σημείου σε κράτος μέλος της ΕΚ·
- (ii) κοινοτικοί αερομεταφορείς μπορούν να ασκούν απεριόριστα δικαιώματα κυκλοφορίας μεταξύ σημείων στη Ρουμανία και άλλα συνδεδεμένα μέρη και να αλλάζουν, σε οποιοδήποτε σημείο, αεροσκάφος με την προϋπόθεση ότι η πτήση αποτελεί μέρος δρομολογίου που εξυπηρετεί ένα σημείο εντός κράτους μέλους της ΕΚ·
- (iii) αερομεταφορείς αδειοδοτημένοι από τη Ρουμανία μπορούν να ασκούν απεριόριστα δικαιώματα κυκλοφορίας μεταξύ σημείων σε διαφορετικά κράτη μέλη της ΕΚ και να αλλάζουν, σε οποιοδήποτε σημείο, αεροσκάφος με την προϋπόθεση ότι η πτήση αποτελεί μέρος δρομολογίου που εξυπηρετεί ένα σημείο εντός της Ρουμανίας.

(2) Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, ως «κοινοτικός αερομεταφορέας» νοείται αερομεταφορέας αδειοδοτημένος από κράτος μέλος της ΕΚ, τη Νορβηγία ή την Ισλανδία.

- (3) Τα άρθρα 7 και 8 της κυρίας Συμφωνίας δεν εφαρμόζονται έως το τέλος της μεταβατικής περιόδου, με την επιφύλαξη της υποχρέωσης της Ρουμανίας και της Κοινότητας να χορηγούν άδειες εκμετάλλευσης σύμφωνα με τις πράξεις που προσδιορίζονται στο Παράρτημα Ι, αντίστοιχα, στους αερομεταφορείς που ανήκουν κατά πλειοψηφία ή ελέγχονται ουσιαστικά από κράτη μέλη της ΕΚ ή υπηκόους τους και στους αερομεταφορείς που ανήκουν κατά πλειοψηφία ή ελέγχονται ουσιαστικά από τη Ρουμανία ή υπηκόους της από την αρχή της μεταβατικής περιόδου.

Άρθρο 4

Ασφάλεια πτήσεων

- (1) Στο τέλος της μεταβατικής περιόδου η Μικτή Επιτροπή που συνιστάται βάσει του άρθρου 18 της κυρίας Συμφωνίας καθορίζει την ακριβή ιδιότητα και τους όρους συμμετοχής της Ρουμανίας στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Ασφάλειας της Αεροπορίας.
- (2) Έως το τέλος της μεταβατικής περιόδου, εάν διαπιστωθούν ελλείψεις ασφαλείας, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα μπορεί να ζητήσει να υποβληθεί σε ειδική αξιολόγηση ασφαλείας η άδεια αερομεταφορέα αδειοδοτημένου από τη Ρουμανία να εκτελεί αερομεταφορές από και προς την Ευρωπαϊκή Κοινότητα ή εντός αυτής. Η εν λόγω αξιολόγηση πραγματοποιείται αμέσως από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα ούτως ώστε να αποφευχθεί οποιαδήποτε άσκοπη καθυστέρηση στην άσκηση των δικαιωμάτων κυκλοφορίας.

Άρθρο 5
Ασφάλεια εδάφους

Έως το τέλος της μεταβατικής περιόδου, εάν διαπιστωθούν ελλείψεις ασφαλείας, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα μπορεί να ζητήσει να υποβληθεί σε ειδική αξιολόγηση ασφαλείας η άδεια αερομεταφορέα αδειοδοτημένου από τη Ρουμανία να εκτελεί αερομεταφορές από και προς την Ευρωπαϊκή Κοινότητα ή εντός αυτής. Η εν λόγω αξιολόγηση πραγματοποιείται αμέσως από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα ούτως ώστε να αποφευχθεί οποιαδήποτε άσκοπη καθυστέρηση στην άσκηση των δικαιωμάτων κυκλοφορίας.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΙΧ

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ, ΑΦΕΝΟΣ, ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΩΝ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΕΘΝΩΝ ΣΤΟ ΚΟΣΣΥΦΟΠΕΔΙΟ, ΑΦΕΤΕΡΟΥ

Άρθρο 1

Αρμοδιότητες της UNMIK

Οι διατάξεις του παρόντος πρωτοκόλλου ισχύουν με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων της Προσωρινής Διοίκησης των Ηνωμένων Εθνών στο Κοσσυφοπέδιο, στο εξής «UNMIK», όπως απορρέουν από το Ψήφισμα 1244 της 10ης Ιουνίου 1999 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών.

Άρθρο 2

Μεταβατικές περίοδοι

- (1) Η πρώτη μεταβατική περίοδος διαρκεί από την έναρξη ισχύος της παρούσας Συμφωνίας έως ότου εκπληρωθούν από την UNMIK όλοι οι όροι που καθορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 του παρόντος Πρωτοκόλλου, κατόπιν σχετικής αξιολόγησης που θα πραγματοποιήσει η Ευρωπαϊκή Κοινότητα.
- (2) Η δεύτερη μεταβατική περίοδος διαρκεί από το τέλος της πρώτης μεταβατικής περιόδου έως ότου εκπληρωθούν από την UNMIK όλοι οι όροι που καθορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 του παρόντος Πρωτοκόλλου, κατόπιν σχετικής αξιολόγησης που θα πραγματοποιήσει η Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

- (1) Στο τέλος της πρώτης μεταβατικής περιόδου, η UNMIK
- (i) εφαρμόζει, με την επιφύλαξη του ειδικού καθεστώτος της βάσει του διεθνούς δικαίου, τις Κοινές Αεροπορικές Απαιτήσεις (JARs) που έχει εκδώσει ο Σύνδεσμος Αεροπορικών Αρχών, και επιδιώκει να εφαρμόζει όλη τη νομοθεσία περί ασφάλειας πτήσεων που αναφέρεται στο Παράρτημα I·
  - (ii) εφαρμόζει το έγγραφο 30 της Ευρωπαϊκής Διάσκεψης Πολιτικής Αεροπορίας (ΕΔΠΑ) και επιδιώκει να εφαρμόζει όλη τη νομοθεσία περί αεροπορικής ασφάλειας που αναφέρεται στο Παράρτημα I·
  - (iii) εφαρμόζει τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 3925/91 (για την κατάργηση των ελέγχων και διατυπώσεων που εφαρμόζονται στις χειραποσκευές και τις παραδιδόμενες αποσκευές), τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2409/92 (για τους ναύλους και τα κόμιστρα των αεροπορικών γραμμών), την οδηγία 94/56/ΕΚ (για τις έρευνες ατυχημάτων), τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2027/97 (για την ευθύνη του αερομεταφορέως σε περίπτωση ατυχήματος), την οδηγία 2003/42/ΕΚ (για την αναφορά περιστατικών στην πολιτική αεροπορία), τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 261/2004 (για την άρνηση επιβίβασης), την οδηγία 2000/79/ΕΚ (για την οργάνωση του χρόνου εργασίας στην πολιτική αεροπορία) και την οδηγία 2003/88/ΕΚ (για την οργάνωση του χρόνου εργασίας) που αναφέρονται στο Παράρτημα I·
  - (iv) διαχωρίζει το φορέα παροχής υπηρεσιών εναέριας κυκλοφορίας από τον ρυθμιστικό φορέα, ιδρύει ή ορίζει εποπτική αρχή των υπηρεσιών εναέριας κυκλοφορίας·

- (v) εφαρμόζει στην πράξη τη σύμβαση για την ενοποίηση ορισμένων κανόνων στις διεθνείς αεροπορικές μεταφορές (Σύμβαση του Μόντρεαλ)·
  - (vi) έχει σημειώσει επαρκή πρόοδο στην εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις και τον ανταγωνισμό που περιέχονται σε συμφωνία αναφερόμενη στο άρθρο 14 παράγραφος 1 της κυρίας Συμφωνίας ή στο Παράρτημα III, αναλόγως.
- (2) Στο τέλος της δεύτερης μεταβατικής περιόδου, η UNMIK εφαρμόζει την παρούσα Συμφωνία, καθώς και όλη τη νομοθεσία που ορίζεται στο Παράρτημα I.

Άρθρο 4

Μεταβατικές ρυθμίσεις

- (1) Κατά παρέκκλιση του άρθρου 1 παράγραφος 1 της κυρίας Συμφωνίας,
- (α) Κατά τη διάρκεια της πρώτης μεταβατικής περιόδου:
- (i) κοινοτικοί αερομεταφορείς και αερομεταφορείς αδειοδοτημένοι από την UNMIK μπορούν να ασκούν απεριόριστα δικαιώματα κυκλοφορίας μεταξύ οποιουδήποτε σημείου στο Κοσσυφοπέδιο και οποιουδήποτε σημείου σε κράτος μέλος της ΕΚ·

- (ii) οι κοινοτικοί αερομεταφορείς δεν ανήκουν κατά πλειοψηφία ή δεν ελέγχονται ουσιαστικά από την UNMIK ή υπηκόους της και οι αερομεταφορείς που είναι αδειοδοτημένοι από την UNMIK δεν ανήκουν κατά πλειοψηφία ή δεν ελέγχονται ουσιαστικά από κράτη μέλη της ΕΚ ή υπηκόους τους.

(β) Κατά τη διάρκεια της δεύτερης μεταβατικής περιόδου:

- (i) κοινοτικοί αερομεταφορείς και αερομεταφορείς αδειοδοτημένοι από την UNMIK μπορούν να ασκούν τα δικαιώματα κυκλοφορίας που προβλέπονται στην παράγραφο 1 στοιχείο (α) σημείο i.
- (ii) κοινοτικοί αερομεταφορείς μπορούν να ασκούν απεριόριστα δικαιώματα κυκλοφορίας μεταξύ σημείων στο Κοσσυφοπέδιο και άλλα συνδεδεμένα μέρη και να αλλάζουν, σε οποιοδήποτε σημείο, αεροσκάφος με την προϋπόθεση ότι η πτήση αποτελεί μέρος δρομολογίου που εξυπηρετεί ένα σημείο εντός κρατών μέλους της ΕΚ.
- (iii) αερομεταφορείς αδειοδοτημένοι από την UNMIK μπορούν να ασκούν απεριόριστα δικαιώματα κυκλοφορίας μεταξύ σημείων σε διαφορετικά κράτη μέλη της ΕΚ και να αλλάζουν, σε οποιοδήποτε σημείο, αεροσκάφος με την προϋπόθεση ότι η πτήση αποτελεί μέρος δρομολογίου που εξυπηρετεί ένα σημείο εντός του Κοσσυφοπεδίου.

(2) Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, ως «κοινοτικός αερομεταφορέας» νοείται αερομεταφορέας αδειοδοτημένος από κράτος μέλος της ΕΚ, τη Νορβηγία ή την Ισλανδία.

- (3) Τα άρθρα 7 και 8 της κυρίας Συμφωνίας δεν εφαρμόζονται έως το τέλος της δεύτερης μεταβατικής περιόδου, με την επιφύλαξη της υποχρέωσης της UNMIK και της Κοινότητας να χορηγούν άδειες εκμετάλλευσης σύμφωνα με τις πράξεις που αναφέρει το Παράρτημα Ι, αντίστοιχα, στους αερομεταφορείς που ανήκουν κατά πλειοψηφία ή ελέγχονται ουσιαστικά από κράτη μέλη της ΕΚ ή υπηκόους τους και στους αερομεταφορείς που ανήκουν κατά πλειοψηφία ή ελέγχονται ουσιαστικά από την UNMIK ή κατοίκους του Κοσσυφοπεδίου από το τέλος της πρώτης μεταβατικής περιόδου.

Άρθρο 5

Διεθνείς συμβάσεις και συμφωνίες

Στις περιπτώσεις που τα νομοθετήματα που προσδιορίζονται στο Παράρτημα Ι προβλέπουν την υποχρέωση προσχώρησης σε διεθνείς συμβάσεις ή συμφωνίες, λαμβάνεται υπόψη το ειδικό καθεστώς της UNMIK βάσει του διεθνούς δικαίου.

Άρθρο 6

Ασφάλεια πτήσεων

- (1) Από την έναρξη της πρώτης μεταβατικής περιόδου η UNMIK μετέχει ως παρατηρητής στις εργασίες του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Ασφάλειας της Αεροπορίας.
- (2) Στο τέλος της δεύτερης μεταβατικής περιόδου η Μικτή Επιτροπή που συστήνεται βάσει του άρθρου 18 της κυρίας Συμφωνίας καθορίζει την ακριβή ιδιότητα και τους όρους συμμετοχής της UNMIK στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Ασφάλειας της Αεροπορίας.

- (3) Έως το τέλος της δεύτερης μεταβατικής περιόδου, εάν διαπιστωθούν ελλείψεις ασφαλείας, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα μπορεί να ζητήσει να υποβληθεί σε ειδική αξιολόγηση ασφαλείας η άδεια αερομεταφορέα αδειοδοτημένου από τη UNMIK να εκτελεί αερομεταφορές από και προς την Ευρωπαϊκή Κοινότητα ή εντός αυτής. Η εν λόγω αξιολόγηση πραγματοποιείται αμέσως από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα ούτως ώστε να αποφευχθεί οποιαδήποτε άσκοπη καθυστέρηση στην άσκηση των δικαιωμάτων κυκλοφορίας.

Άρθρο 7

Ασφάλεια εδάφους

- (1) Από την έναρξη της δεύτερης μεταβατικής περιόδου το εμπιστευτικό μέρος της νομοθεσίας περί ασφαλείας εδάφους που προσδιορίζεται στο Παράρτημα Ι τίθεται στη διάθεση της αρμόδιας αρχής της UNMIK.
- (2) Έως το τέλος της δεύτερης μεταβατικής περιόδου, εάν διαπιστωθούν ελλείψεις ασφαλείας, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα μπορεί να ζητήσει να υποβληθεί σε ειδική αξιολόγηση ασφαλείας η άδεια αερομεταφορέα αδειοδοτημένου από την UNMIK να εκτελεί αερομεταφορές από και προς την Ευρωπαϊκή Κοινότητα ή εντός αυτής. Η εν λόγω αξιολόγηση πραγματοποιείται αμέσως από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα ούτως ώστε να αποφευχθεί οποιαδήποτε άσκοπη καθυστέρηση στην άσκηση των δικαιωμάτων κυκλοφορίας.